

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK II (V)

LÓDŹ, SOBOTA 19 LUTEGO 1949 ROKU

Nr. 48 (1349)

Dom Towarowy dla rolników województwa w Łodzi

LÓDŹ. (PAP). Z inicjatywy powiatowych związków gminnych spółdzielni „Samo pomoc Chłopska” woj. łódzkiego uruchomiony będzie w Łodzi Dom Towarowy dla rolników.

Dom ten będzie posiadał m. in. specjalnie rozbudowaną dział artykułów gospodarstwa wiejskiego, jak również biuro poradnictwa prawnego i rolnictwa.

Stypendia studentom

przynal Centr. Zw. Spółdzielczy WARSZAWA (PAP). Centralny Związek Spółdzielczy przyznał studentom wyższych uczelni na rok akademicki 1948-49 ogółem 319 stypendiów.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu CZS uchwalono dodatkowo przyznać jeszcze 20 stypendiów dla słuchaczy szkół wyższych, czyli, że ogólna liczba stypendiów, przyznanych przez CZS studentom wyższych uczelni wzrosła do 339.

Przyjęcia w Belwederze i w Prezydium Rady Ministrów

WARSZAWA (PAP). Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 17 bm. ambasadora Rumunii w Warszawie p. Ion Raicu na audiencji pożegnalnej.

Dnia 17 bm. premier Józef Cyrankiewicz przyjął w Prezydium Rady Ministrów nowo mianowanego posła Szwecji w Warszawie, p. Goestę Engzell. Dnia 17 bm. podsekretarz stanu w Prezydium Rady Ministrów Jakub Berman przyjął nowo mianowanego posła Szwecji w Warszawie, p. Goestę Engzell.

Zjazdy KP (b) Białorusi i Litwy

MOSKWA. W Mińsku odbyło się otwarcie 19 zjazdu KP(b) Białorusi. Referat sprawozdawczy o pracy KC w ciągu minionych 8 lat wygłosił pierwszy sekretarz KC Gusarow.

Dnia 15 bm. w Wilnie rozpoczęły się obrady 6 zjazdu KP(b) Litwy. Obrady zjazdu toczą się w historycznym domu, w którym w roku 1918 proklamowana została władza radziecka na Litwie.

Referat sprawozdawczy o działalności KC za ubiegły okres wygłosił sekretarz KC — Snieczkus.

Przedstawiciele USA uniemożliwiają porozumienie w sprawie Berlina

MOSKWA (PAP). Cała prasa radziecka zamieściła wczoraj depesze Agencji TASS z Paryża, omawiająca wyniki posiedzenia Komitetu Ekspertów dla spraw walutowych i handlowych Berlina. Depesza ta nosi tytuł.

„Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych raz jeszcze zerwali możliwość porozumienia w kwestii berlińskiej”.

Jak wiadomo, Komitet Ekspertów, o którym mowa wyżej, utworzony przez przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa, w ostatnich dniach przewodził obradom w rezultacie odrzucenia przez przedstawicieli Stanów Zjednoczonych propozycji, wyłonionych przez Komitet.

TASS podaje obszerny spr...

Kampania na rzecz pokoju w USA

Postępowe koła amerykańskie żądają porozumienia z ZSRR Wallace demaskuje politykę zwolenników „zimnej wojny“

NOWY JORK (PAP). Centralna Rada Towarzystwa Przyjaźni Amerykańsko - Radzieckiej i Amerykańska Partia Robotnicza wszczęły nową kampanię na rzecz pokoju.

Wstępem do tej kampanii było ogłoszenie deklaracji

przeszło 70 wybitnych działaczy postępowych, wzywającej Trumana do przyjęcia propozycji Generalissimusa Stalina.

Znany pisarz Harry Ward rozpoczął dwutygodniową podróż po USA, podczas której

wygłasza odczyty na temat konieczności porozumienia ze Związkiem Radzieckim. ROBOTNIKOM USA NIEPOTRZEBNE SĄ BAZY

Występując na przyjęciu zorganizowanym przez Amerykańską Partię Robotniczą, Henry Wallace ostro potępił projekt paktu północno - atlantyckiego.

W przemówieniu swym Wallace podkreślił, że podczas, gdy gospodarka Stanów Zjednoczonych zmierza do powojennego kryzysu, Departament Stanu prowadzi tajną działalność za „dwupartyjną zasłoną” i wykorzystuje plan Marshalla w charakterze „kija, by otrząść i wzmocnić bazy wojenne, skierowane przeciwko ZSRR”.

„BAZA WOJENNA W NORWEGII — powiedział Wallace — NIE ZASPOKOI POTRZEB ROBOTNIKA WŁOS ANGELOS, MILIONOWE WYDATKI NA CELE WOJSKO WE NIE DOPROWADZA DO LIKWIDACJI ZAPADAJĄCYCH SIĘ LEPIANEK W CHICAGO, ANI NIE POMOGA BIEDNYM ROLNIKOM W KANSAS”.

Stalin proponuje zawarcie paktu pokoju i przeprowadze

nie obustronnego rozbrojenia. Jednakże rząd nasz odpowiada dalszym dozbieraniem się i dalszym stosowaniem „zimnej wojny”.

„OSWIADCZAMY, ŻE PIERWSZYM KROKIEM NASZEGO RZĄDU WINNO BYĆ PRZYJĘCIE PROPOZYCJI STALINA — JEGO TRZECIPI PROPOZYCJI W OSTATNICH DWÓCH LATACH — osiągnięcia porozumienia we wszystkich spornych zagadnieniach, zawarcia paktu pokoju i obustronnego rozbrojenia.

Jeżeli tego nie uczynimy, naród amerykański zapłaci za to nowymi miliardami dolarów na „zimną wojnę” i zblizny się jeszcze bardziej do ekonomicznego kryzysu”.

Artystycznie wykonany model kataru parowego do wzbijania pali — ofiarowany Kongresowi Zjednoczeniomu przez Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Inżynierii Morskiej w Gdańsku

Delegacja chłopów polskich bierze żywy udział w naradach przodowników rolnictwa Ukraińskiej SRR

MOSKWA (PAP) Jak już donosiliśmy, delegacja chłopów polskich, przebywających obecnie w Kijowie, brała udział w naradzie przodowników rolnictwa Ukrainy. Goście polscy wraz z uczestnikami narady przodowni-

ków wysłuchali referatu ministra rolnictwa ukraińskiej SRR — Mackiewicz, po czym zabrał głos członek delegacji polskiej Knothe.

Mówca w imieniu chłopów polskich podziękował uczestnikom narady za serdeczne przyjęcie. Złożył on również podziękowanie za braterską pomoc, udzieloną przez Związek Radziecki w czasie wojny i po jej zakończeniu.

Przyjechaliśmy do was z Polski, by obejrzeć wasze kolchozy i zapoznać się z waszymi osiągnięciami gospodarczymi i społecznymi, by wykorzystać u was wasze doświadczenie — oświadczył pos. Knothe.

Wzniesione przez Knothe'go okrzyki na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej i największego przyjaciela narodu polskiego — generalissimusa Stalina — zostały gorąco podchwyczone przez zebranych.

Uczestnicy narady uchwalili je dnogłośnie treść pisma do chłopów Polski Ludowej. (Treść pisma podamy jutro).

93 miliardy zł. na oświatę w 1949 roku

Warszawa (PAP). Dnia 17 bm. pod przewodnictwem p. Pięty, podsekretarza stanu, obradowały komisje skarbowo-budżetowa oraz planu gospodarczego nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Oświaty na rok 1949.

Referent preliminarza budżetowego tow. pos. Albrecht (PZPR) stwierdził, że podstawa zadaniem państwa ludowego jest zapewnienie mo-

żliwości kształcenia się oraz korzystania z dorobku kultury i nauki wszystkim obywatelom.

Łączna suma wydatków na cele oświaty wynosi 84 miliardów złotych, oraz 9 miliardów w budżetach związków samorządowych. Na jednego mieszkańca wypada z tych kwot 4 tys. złotych, a więc — dwukrotnie więcej, niż przed wojną.

W sferze wpływów anglosaskich...

Terror szaleje w Iraku

Wyroki śmierci na działaczy komunistycznych MOSKWA (PAP). — Cytując doniesienia bagdadzkiego korespondenta „Al-Ahram” Agencja Tass donosi, że straceni zostali przywódcy irackiej Partii Komunistycznej Zakki Muhammed Bassam i Jaguda Ibrahim Sadyk. Zwłoki straconych wisiały przez kilka godzin w jednym z parków miasta.

Przed dwoma dniami powieszeni zostali generałowie sekretarza partii komunistycznej Iraku, Jusuf Sulejman i Hussein Muhammed Alszabisi.

Zostali oni skazani na śmierć już w ubiegłym roku, jednakże po licznych protestach opinii publicznej ze wszystkich krajów Bliskiego i Środkowego Wschodu, karę śmierci zamieniono na długoletnie więzienie.

Obecnie wbrew tej decyzji patrioci iracy zostali straceni na rozkaz premiera Iraku Nuri Saída.

Nieudana prowokacja! Agencja Tass przygważdza kłamliwe „sensacje” prasy angielskiej

Moskwa (PAP). W depeszy z Londynu agencja TASS przytacza wiadomość Reutera ze Sztokholmu jakoby „dość znaczne rosyjskie siły morskie ukazały się w rejonie Malmoe (na południu Szwecji). Powołując się na rzekomo „miarodajne” informacje,

Reuter wyliczył nawet okrety radzieckie zauważone jakoby w tym rejonie. Wszystko to przedstawiono jako „kontrdemonstrację” floty radzieckiej wobec wizyty, którą w ubiegłym tygodniu złożył ścisła cze angielskie w Tromsøe w pobliżu granicy radziecko-norweskiej.

Twierdzenie to — podkreśla Agencja TASS — potrzebne było kołom angielskim w określonym celu, który znajduje wyraz w końcowym zdaniu wiadomości: „Lange i Bevin (których spotkanie odbyło się ostatnio w Londynie) powinni niezwłocznie wziąć pod uwagę rzeczywistą sytu-

ację i unikać zbędnych formalności”.

Co się tyczy „wiarogodności” wspomnianych faktów, to agencja Reutera nazajutrz po podaniu swej kaczki o „okretach radzieckich” musiała zakomunikować z Kopenhagi co następuje:

„Admiralicja duńska podała wieczorem 14 lutego, że okrety wojenne, które zarzuciły jakoby kotwicę u wybrzeży Szwecji dnia 13 lutego, były okrętami duńskimi, dokonywanymi zimowego rejsu świątecznego. Prasa twierdziła, że były to rosyjskie okrety wojenne”.

Jugosławia pogwałciła układ o przyjaźni z Rumunią

BUKARESZT (PAP) — Ambasador Rumuńskiej Republiki Ludowej w Belgradzie Teodor Rudenco wręczył dnia 16 bm. w odpowiedzi na notę rządu jugosłowiańskiego, notę rządu rumuńskiego.

Nota rumuńska stwierdza, że rząd jugosłowiański w brutalny sposób pogwałcił układ o przyjaźni zawarty między obu krajami. Z rozkazu władz jugosłowiańskich ostrzeżowano rumuńską straż graniczną i mieszkańców pogranicza.

Rząd rumuński posiada również niezbitą dowody nielegalnego przekraczania granicy przez agentów jugosłowiańskich w celach szpiegowskich.

W Belgradzie udziela się ażu lu faszystom rumuńskim, którzy spiskują przeciwko obecnemu ustrojowi Rumunii.

W dalszym swym ciągu nota rumuńska odpowiada na zarzuty rządu jugosłowiańskiego w sprawie niezaproszenia Jugosławii do udziału w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Treść odpowiedzi rządu rumuńskiego jak i opublikowanych, jednocześnie odpowiedzi rządów węgierskiego i czechosłowackiego jest zbliżona do odpowiedzi rządów ZSRR i Polski w tej samej sprawie.

Komuniści Francji, Belgii i Austrii występują przeciwko agresywnym paktom i blokom

PARYZ (PAP). — Biuro polityczne Francuskiej Partii Komunistycznej publikuje komunikat, w którym zwraca uwagę na wzmoczoną propagandę przygotowującą wojenne, kierowaną przez koła imperialistyczne.

W obliczu akcji podżegaczy wojennych, którzy dążą do przekształcenia Francji w bazę militarną, skierowaną przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej — Biuro Polityczne wzywa wszystkich Francuzów do zjednoczenia się we wspólnej walce w obronie pokoju.

Jedność i akcja mas ludowych — to siła, zdolna do pokrzyżowania planów podżegaczy wojennych.

WIEDEN (PAP). W dniach 15 i 16 lutego odbyło się w Wiedniu plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Austrii.

Sprawozdanie na temat sytuacji politycznej i zbliżających się wyborów złożył sekretarz generalny partii Fürnberg. Komitet Centralny powitał z zadowoleniem ostatnie propozycje Generalissimusa Sta-

lina pod adresem USA oraz wystąpił przeciwko wszelkim próbom wciągnięcia Austrii do bloków zachodnich, podkreślając agresywny ich charakter.

BRUKSELA (PAP). Biuro Polityczne Belgijskiej Partii Komunistycznej omawiało na swym ostatnim posiedzeniu za gadnienia polityki zagranicznej, witaając z uznaniem odpowiedź Generalissimusa Stalina na pytania dziennikarza amerykańskiego Kingsbury Smitha oraz deklarację radzieckiego MSZ.

Zwycięski marsz chińskiej armii ludowej

Londyn (PAP). Agencja Reutera donosi, że oddziały chińskiej armii ludowej atakują Lu-Wei, ostatni przyczółek Kuomintangu na północnym brzegu Jang-Tse-Kiang między Nankinem a Szanghaiem.

Cały północny brzeg Jang-Tse-Kiang na odcinku 2400 kilometrów znajduje się obecnie w rękach wojsk ludowych, które koncentrują się w kilku punktach dla sforsowania rzeki.

Nowe zwycięstwo greckiej armii demokratycznej

Ludność Seray'u wita entuzjastycznie swych oswobodzicieli. — Paniczna ucieczka monarcho-faszystów

BUKARESZT (PAP) — Rozgłoszenia Wolnej Grecji podają szczegóły ataku 6 dywizji greckiej armii demokratycznej na miasto Seray.

Już po pierwszym natarciu wojsk demokratycznych, oddziały monarcho-faszystowskie opuściły w panice szereg fortyfikacji i dzielnic miasta. W wyniku drugiego natarcia, wojska demokratyczne zdołały centrum

miasta. Wszystkie kontratakarnie monarcho-faszystowskie, wzmocnione przez dodatkowe oddziały zmotywowane, zostały odparte.

Ludność entuzjastycznie powitała oswobodzicieli. ULASKAWIENIE 9 OFICERÓW PRZEZ GRECKI RZĄD DEMOKRATYCZNY BUKARESZT (PAP) — Agen-

cja Elas Press donosi, że grecka demokracja uzyskała w 9 oficerów armii monarcho-faszystowskiej, skazanych na karę śmierci.

W komunikacie rządowym podkreśla się, iż rząd uczynił to mimo, że okupanci amerykańscy i ich lokales atakują mordują co dzień sieć bojowników o wolność Grecji.

Dwaj księza - podzegli do mordów i rabunku

Banda NSZ i jej duchowi opiekunowie przed Sądem

Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie przystąpił wczoraj do rozpatrywania sprawy pięciu bandytów z NSZ-tu i dwóch księży, którzy również należą do bandy, podzegli jej członków do napadów i morderstw, rozgrzeszając od odpowiedzialności za przelaną krew i zrabowane mienie.

Na wprost ławy oskarżonych, na której zasiadli Gałazka, Markosik, Łukasiewicz, Grzywacz i Kochański oraz księży Fertak i Lubiński, ustawiono dwa stoły, na których znajdują się dowody rzeczowe — cały arsenał broni, z której padły strzały, wymierzone w działaczy politycznych, wójtów i sołtysów, kolejarzy i funkcjonariuszy władz bezpieczeństwa oraz Milicji Obywatelskiej, broni, którą terroryzowano chłopów i kupców, zabierając im ich dobytek. Na stołach ułożono karabiny maszynowe, pistolety maszynowe i ręczne, granaty, ładunki dynamitu, rakietnice oraz zapasy amunicji.

na sanatorium w Rudce, gdzie sam pozbawił trzema strzałami życia Józefa Wolkiewicza, członka Polskiej Partii Robotniczej.

WSPÓŁPRACA DUCHOWNYCH Z BANDYTAMI

Mówiąc o osobie księdza Fertaka, Markosik podał szczegółowy zwiastunek współpracy tego duchownego z bandą NSZ, potwierdzone zresztą w całej rozciągłości przez Józefa Łukasiewicza, który również zeznał w dniu dzisiejszym.

Jak podali obaj oskarżeni, w początkach kwietnia 1948 roku, dowódca oddziału dywersyjnego, do którego należeli, odwiedził w Mrozach tamtejszego proboszcza — Kazimierza Fertaka, również należącego do NSZ. Dowódca ów omawiał z ks. Fertakiem sprawę przybycia swego od-

działu do kościoła, w celu umożliwienia NSZ-owcom wyznaczenia się i poświęcenia noszonych przez nich „ryngratów”. Ks. Fertak zgodził się na tę propozycję dowódcy bandy, uzgadniając z nim, iż dla lepszej konspiracji, oddział przybędzie do sąsiedniej parafii w Kuflewie, gdzie proboszczem był wówczas oskarżony ks. Wiktor Lubiński.

Zawiadomiony przez ks. Fertaka ksiądz Lubiński przychylił się bez zastrzeżeń do jego propozycji i w nocy z 14 na 15 kwietnia 1948 roku obaj przyjechali w kościele w Kuflewie 12-osobowy oddział NSZ.

BŁOGOSŁAWIENSTWO NA DROGĘ MORDÓW — ZA DWA TYS. ZŁOTYCH

Bandyci wmaszerowali do kościoła uzbrojeni w broń ma-

szynową, automatyczną i krótką. Całe uzbrojenie złożyli pod chórem zatrzymując przy sobie pistolety. Obaj księży wypowiadali przybyłych, po czym ks. Fertak poświęcił „ryngraty”, noszone przez bandytów.

W dziesięć minut później przemówieniu, wygłoszonym po poświęceniu ryngratów, ks. Fertak wezwał bandytów do kontynuowania przestępczej działalności, podkreślając, iż morderstwo „zwoleńników obecnego ustroju” oraz napady na spółdzielnie nie są grzechem, a przeciwnie — jak się wyraził „świętym obowiązkiem każdego członka grupy dywersyjnej”.

Przedstawiając bandytom różne metody walki z ustrojem demokratycznym, ks. Fertak zaliczył do nich również i morderstwa na działaczach demokratycznych, przy czym — powiedział duchowny — „walkę tę należy prowadzić aż do końca”. Ks. Fertak przyjął też owej nocy od dowódcy bandy dwa tysiące zł za odprawienie Mszy św. za jej pomyślność, zaś ks. Lubiński otrzymał tysiąc pięćset zł za światło kościelne.

„STRZELANIE DO LUDZI — NIE JEST GRZEchem”

Prokurator: Czy oskarżony miał skrupuły strzelając do swych współobywateli?

Edward Markosik: „Początkowo miałem, ale po spowiedzi u ks. Fertaka i po jego przemówieniu, zmieniłem w znacznym stopniu mój pogląd na te sprawy. Zachęta otrzymana od ks. Fertaka i jego błogosławieństwo utwierdziły mnie w przekonaniu, iż nie jest grzechem strzelanie do ludzi innych przekonań”.

Również i Józef Łukasiewicz nie neguje swego udziału w licznych napadach wspomnianej bandy. M. in. opowiada szczegółowo, jak własnoręcznie zastrzelił kolejarza Tadeusza Mojnowskiego, którego bandyci napotkali podczas jednej z swych wypraw w teren. Łukasiewicz na zlecenie swego przełożonego, przystawił Mojnowskiemu pistolet do głowy i jednym strzałem pozbawił go życia. „Ten kolejarz niezłego się nie spodziewał” — zeznał cynicznie przed Sądem NSZ-towski bandyta, którego wyjaśnienia zamknęły pierwszy dzień procesu.

na marginesie

Thiers i Moch

„Sojalistyczny” minister spraw wewnętrznych w rządzie Queuille'a — Jules Moch ma już na swym koncie tak wiele niezwykłych czynów i zarządzeń, że śmiało porównać go można nie tylko z weimarskimi „sojal-demokratami” w stylu Noskego, Scheidemanna czy Seweringa, lecz nawet z tak „zasłużonymi” mężami stanu, jak np. Stolypin lub Protopopow.

Jednym z ostatnich rekordów podłej działalności p. Mocha był zakaz... wyświetlania filmu dokumentarnego, francuskiej Rewolucji Lutowej r. 1848. Film był zrealizowany na podstawie ówczesnych rysunków i litografii, których autorem był w głównej mierze znakomity karykaturzysta — Daumier. Warto zażyczyć, że po zdławieniu Rewolucji Lutowej, francuski rząd nie akcyjny, stosując tysiączne represje i szykany wobec wszelkich przejawów ruchu wolnościowego, nie zabronił przecież reprodukcji karykatur Daumiera.

Ale p. Moch „sojalista” spod znaku Leona Bluma, poszedł dalej, niż jego burżuazyjni poprzednicy sprzed 100 lat. Pan Moch zakazał wyświetlania historycznego filmu ze względu „na niesprzyjający klimat społeczny” (!). Pod silnym naciskiem opinii francuskiej zakaz został ostatecznie cofnięty, pod warunkiem jednak, że ostateczne zdanie mówionego komentatora ulegnie skróceniu.

Cóż to takiego stało się sobą w oku „sojalistycznego” ministra i przedmiotem jego surowych zakazów?... Oto treść tego komentarza wraz z „inkryminowaniem” zdaniem ostatnim: „Pan Thiers gasi jedno po drugim światła lutowe; zniesiono głoszenie powszechne i uciśnieni milicją; koniec wolności prasy. Pozostajemy pod znakiem gaszenia wszystkich swobód. Chcą zgasić wszystkie ze słoficem włączenie. W ten sposób zdławili i samą Republikę. Droga do Napoleona stoi otworem. Trzeba będzie dwudziestu lat wojen, walki i nędzy, by tyrania raz jeszcze została zmieciona z powierzchni ziemi; by znowu Republika... Ale historia ta nie jest skoczona...”

Właśnie to ostatnie zdanie wywołało ministerialny gniew p. Mocha. Wyczuł smród w tym zdaniu i w całym kontekście jakieś aluzje i przytyki do swoich własnych „zasług” w dziele gaszenia swobód republikańskich. Inde ira — stąd gniew, jak mawiali starożytni.

Historia z filmem historycznym jeszcze raz obnażyła prawdziwe oblicze polityczne p. Mocha i jego kompanów z partii Leona Bluma. Trudno się oprzeć wrażeniu, że to oblicze jest jeszcze szpetniejsze, niż oblicza Thiersów, Cavaignolów i im podobnych waletów reakcji z roku 1848.

B. D.

Jedno z marshallowskich „dobrodziejstw”

Katastrofalny wzrost bezrobocia w Europie Zachodniej. Brytyjskie ministerstwo pracy ogłosiło sprawozdanie, z którego wynika, że liczba bezrobotnych w Wielkiej Brytanii powiększyła się w ciągu stycznia rb. z 327.200 osób do 375.700 osób. Dzienniki zapowiadają dalszą redukcję pracowników, zwłaszcza w przemyśle samochodowym.

ŁAŃCUCH ZBRODNI

Pierwszy zeznający Edward Markosik przyznał się do zarzutów, ciężących na nim i wyszczególnionych w akcie oskarżenia. Dziewiętnastoletni przestępca złożył wyczerpujące wyjaśnienia, opowiadając Sądowi o swej działalności w randze „sierżanta” NSZ na terenie powiatów Mińsk Mazowiecki, Węgrów i Sokół w Południowej. M. in. Markosik współuczestniczył w licznych napadach na posterunki M. O., na żołnierzy KBW, oraz w zwyciężających napadach rabunkowych. Oskarżony opowiedział o zatrzymaniu na szosie pod Stoczkim Łukowskim samochodów i furmańek z jadącymi na targ kupcami, którym bandyci zabrali 700 tysięcy złotych. Również i spółdzielnie były przedmiotem na padów rabunkowych, w których uczestniczył oskarżony przy czym — jak sam wyjaśnił — przy napadzie na samochody spółdzielni w Pruszkowie i Sinołecze pastwą rabunku padło pół miliona złotych, zaś w innych spółdzielniach zabrali bandyci towarów i gotówki na setki tysięcy złotych. Oskarżony opowiedział wyczerpująco o napadzie

Komunikat

KW PZPR Wydział Propagandy, Oświaty i Kultury zawiadamia, że dnia 19 lutego b. r. o godz. 9 w świetlicy własnej odbędzie się odprawa instruktorów kolportażu prasy partyjnej przy Komitetach Powiatowych i Miejskich.

Obecność obowiązkowa.

Komitet Wojewódzki PZPR Wydz. Propagandy, Oświaty i Kultury w Łodzi

W kilka miesięcy po podpisaniu umowy radziecko - węgierskiej, rząd węgierski i inicjatywy węgierskiej partii komunistycznej, zwrócił się do rządu radzieckiego z prośbą o obniżenie sumy reparacji wojennych. Związek Radziecki i tym razem przyszedł z pomocą narodowi węgierskiemu. W nocie zawierającej odpowiedź rządu ZSRR, Molotow oświadczył: „Powodowany chęcią ułatwienia na Węgram odbudowy i rozwoju gospodarki Republiki Węgierskiej i biorąc pod uwagę przyjaźielskie stosunki, jakie łączą nasze kraje, rząd radziecki postanowił z dniem 1-go lipca br. obniżyć o 50 proc. sumę pozostałych do uiszczenia spłat z tytułu reparacji wojennych.

W sierpniu 1948 roku minął rok od dnia uchwalenia 3-letniego

planu odbudowy ekonomicznej kraju. Osiągnięcia pierwsze go roku znacznie przekroczyły cyfry, przewidziane planem. Już w pierwszym roku przemysł węgierski przekroczył plan o 4,5 procent. Wkrótce okazało się, że plan trzyletni może być wykonany w dwa i pół lata. Na okres sierpień — grudzień 1948 r. został opracowany specjalny plan, umożliwiający wykonanie najważniejszych zadań ostatniego roku planu trzyletniego już w r. 1949.

Produkcja przemysłowa w drugim półroczu 1948 r. była o 23 proc. wyższa od odpowiedniego okresu 1938 r. Produkcja rolnicza również przewyższała wskaźnik przedwojenny.

Nowym przykładem współpracy między Związkiem Radzieckim a Węgrami, stała się radziecko-węgierska umowa handlowa, zawarta we wrześniu 1948 r. Umowa ta, przewidująca wymianę towarów i surowców na sumę 154 milionów dolarów, ułatwi Węgram wykonanie planu trzy-

letniego w ciągu dwu i pół lat.

Do dalszego rozwoju i pogłębienia stosunków ekonomicznych między obydwojema krajami, przyczyni się niewątpliwie utworzenie Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej Bułgarii, Węgier, Polski, Rumunii, ZSRR i Czechosłowacji. Utworzenie tej Rady stanowi dowód pomyślnego rozwoju zupełnis nowych, opartych na demokratycznych podstawach, stosunków między państwami.

Kraje demokracji ludowej idą naprzód

Rozwój gospodarki nowych Węgier

w oparciu o pomoc Związku Radzieckiego

Prasa radziecka o Uniwersytecie Jagiellońskim

„Prawda” zamieszcza artykuł swego korespondenta J. Makarenki o Uniwersytecie Jagiellońskim w Polsce. Korespondent opowiada o wielkich przemianach, jakie zaszły na tym najstarszym polskim Uniwersytecie.

Przed wojną — pisze Makarenko — na Uniwersytecie Jagiellońskim ilość studentów rekrutujących się ze środowiska robotniczego i chłopskiego nie przekraczała 10 procent. Nie lepiej przedstawiała się również sytuacja w innych wyższych zakładach naukowych Polski. Obecnie młodzież robotnicza i chłopska stanowi większą część studentów, a na młodszym kursach stanowi ona przytaczającą większość!

Przeszło dwukrotnie wzrosła ilość młodzieży akademickiej w

porównaniu z okresem przedwojennym. W ciągu ostatnich lat znacznie rozszerzono katedry agronomii, medycyny, chemii i przyrodznawstwa.

Uniwersytet wyzwoił się spod wpływu najbardziej reakcyjnych profesorów i przeobraził się stale zgodnie z wymaganiami współczesności.

Stwierdzając, że uniwersytet krakowski był przed wojną rozsądnym reakcją, korespondent podkreśla, iż walka ideologiczna na uniwersytecie nie jest bynajmniej zakończona.

Wykładowcy pewnych nauk społecznych wychodzą przeważnie z założeń burżuazyjnych i antymarksistowskich. Antynaukowe wpływy burżuazyjne odbija ją się również poważnie na wykładaniu dyscyplin specjalnych.

przede wszystkim biologii. Wśród biologów uniwersytetu krakowskiego nie mało jest jeszcze wyznawców formalistycznego kierunku w genetyce, zwolenników teorii Mendla i Morgana.

Różne są formy wpływu ideologicznego reakcji na młodzież akademicką. Już sam fakt — pisze Makarenko — że na wydziale teologicznym studiuje 500 osób, ma swą wymowę. Uniwersyteckie organizacje kerykałne rozmaitymi sposobami przyciągają do siebie młodzież.

Mimo to, pisze na zakończenie korespondent, proces przeobrażenia Uniwersytetu Jagiellońskiego sęga głęboko. Proces ten otwiera przed uniwersytelem szerokie perspektywy na przyszłość.

W. Ażajew

60

Daleko od Moskwy

— Nie chcę się wgłębiać w wasze możliwości — powiedziała Tania, usiadła w fotelu i zimno patrzyła na uśmiechającego się o czerwonych policzkach kierownika zaopatrzenia. My jutro wychodzimy na trasę i wszystkie zasadnicze rzeczy muszą być nam dzisiaj wydane. Reszta zaś możecie wystać w ślad za nami.

— Nie zdążyli tę dziewczynę mianować naczelnikiem, a natychmiast straciła połowę swoich przyjemnych zalet. — mówił Fiedosow, a jego ciemne oczy błyszczały. W obecności Tani rozmowa jego była żywsza niż zazwyczaj i zdawało się, że delectował się każdym swoim słowem.

— Moje zalety nie zostają załączone do zapotrzebowań i nie powinny was interesować. Zgadza się zamienić w Babę Jagę, ażeby otrzymać potrzebne materiały. Proszę mi je wydać. Macie takie rozporządzenie. Czy też mam znów pójść do Beridzego i poskarżyć się na was.

— Wyobraźcie sobie Aleksy Nikołajewicz, że Taniec-ka zdążyła poskarżyć się na mnie głównemu inżynierowi, a ten nie liczył się z dzisiejszym uroczystym dniem i nagadał mi masę przykrych słów. Mam zgałę, jakbym się najadł solonego łosia.

— Ma rację — powiedział Kowszow, gdy przejrzał spis materiałów zapotrzebowanych przez Tanię. Wykreślić można bardzo mało, tylko drobności, które tutaj zaznaczyłem. Poza tym na zapotrzebowaniu jest de-

cyzja głównego inżyniera. Czy to nie jest wiążące dla was, dlaczego więc sprzeciwicie się?

— Wiążące, bardzo wiążące — Fiedosow wziął ze stołu arkusz i westchnął — ach jacy wy jesteście nudni czy w ogóle z wami można prowadzić jakąś rzeczową rozmowę? Lepiej byście się zapytali skąd ja to wszystko wezme.

— Nie udawajcie. Wszystko macie schowane w waszych zakamarkach, — prawie złośliwie powiedziała Tania. — Po prostu wam żal jest coś oddać. Wam napewno śni się, że rurociąg zostaje zbudowany z powietrza, a wasze składy zamknięte są na klucz i wypełnione wszelakim dobytkiem. Robicie się bardziej skąpi od Libermana.

— No dobrze, proszę się nie gniewać Tanieczka. Ze skóry wyskoczę ale całkowicie was zabezpieczę, — naczelnik zaopatrzenia pochylił się ku dziewczynie i czule ją objął.

— Powiem dziękuję dopiero po tym jak wszystko otrzymam, — odsunęła się od niego Tania.

— To znaczy, że jutro ruszamy w pochód — zapytał ją Aleksy. A jak będziemy was żegnać?

— Żegnać? — zapytała Tania i westchnęła.

— Troski różne mnie gryzą. Wszak jestem bezdomna. Gdzież ja mogę wam urządzić pożegnanie?

— U mnie! ucieszył się Fiedosow. — Właśnie zbiera się moje grono. Zaprosimy również Jerzego Dawidowicza.

— Z jakiej racji? wspominać Jerzego Dawidowicza — podejrzliwie spojrzała na niego Tania.

Filimonow i Liberman przerwali rozmowę. Wstąpili do Aleksiego, ażeby razem pojechać na Start. Na widok

Libermana Fiedosow spochmurniał. Liberman przywił się z Aleksym, Tanią, a na niego nawet nie spojrział. Naczelnicy zaopatrzenia byli w stanie ciągłej wojny i w zarządzie krążyły dowcipy o kawałach jakie sobie nawzajem odrabiają.

Fiedosow na chwilę odwołał Aleksiego na stronę: Przyjdźcie rzeczywiście wieczorem. Przecież dzisiaj jest święto. Trochę wypijemy, pogadamy amatorzy mogą pograć w karty. W ogóle powinniście więcej bywać wśród ludzi, życie jak mnich to nie ma sensu. Sprowadź także Jerzego Dawidowicza oraz Tanię.

— Nie wiem — powiedział Kowszow.

— Pewna dziewczyna ma do was słabość, — kusił go Fiedosow i dodał żartobliwie: — zresztą ja też zalecam się do tej dziewczyny, ale z waszego powodu nie mam u niej szczęścia. Zresztą nie żywię do was żalu.

— Wątpię czy uda mi się dzisiaj przyjść. — odmawiał Aleksy. Pomyślał sobie, że dziewczyna która się nim interesuje — jest napewno Żenia. — Za zaproszenie dziękuję. Postaram się przyjść.

Tania śmiała się zaraźliwym śmiechem odrzucając w tył głowę, a Liberman mruzczał.

— Nie ma w tym nic śmiesznego. Wam się podoba, że ten typek się znęca nade mną.

— Kto się nad wami znęca? — wtrącił się Kowszow. — Patrzył z zadowoleniem na śliczną, oprómienną uśmiechem twarz dziewczyny. Pomyślał: Trzeba będzie koniecznie pójść do Fiedosowa razem z Beridzem i Tanią

©. c. n. j.

Od frontu neony – od tyłu nędza!

Jak żyje Hamburg, największy port Niemiec

Hamburg – w lutym to po ciemnicy zachodnich dzielnic Berlina, znajdzie się nagle (i to wieczorem) w największym przed wojną portowym mieście Niemiec, w Hamburgu, ten przystanek w pierwszej chwili oszołomiony mnogością światła ulicznych i reklamowych różnorodnych neonów.

Świetlne napisy: Bar - Kawiarnia - Dancng - Kabaret powtarzają się zarówno na An der Alster, jak i w ostatniej dzielnicy szynków portowych – Sankt Paoli, różniąc się chyba tylko nazwą, no, i wyglądem oczekujących przed wejściem samochodów.

Hamburczyk zna te lokale na wylot: wie, gdzie bawią oficjalnie przedstawiciele władz okupacyjnych i wie również gdzie ich można spotkać „prywatnie”. Wie, które lokale są dla spekulantów większego kalibru, a które dla międzynarodowej zbiraniny, wyrzucanej falami wojny na brzegi Niemiec i szukającej tu wciąż jeszcze łatwego zarobku.

Spekulacja panuje wszędzie

Wystarczy przejść ulicami Hamburga za dnia, lub wieczorem, aby przekonać się, czym żyje to, tak bardzo przez zachędnio - niemiecką prasę zachwalane miasto - spekulacja.

Wprawdzie wystawy sklepowe zadziwiają mnogością i różnorodnością towarów, ale wystarczy spojrzeć na ceny, aby zrozumieć, dlaczego ruch panuje tylko na ulicach i przed wystawami, a nie w samych sklepach, dlaczego robotnik hamburski omija z niechęcią jaszkrawo oświetlone knajpy, a szuka małej piwiarni, gdzie ceny liczone są jeszcze na fenigi, a nie na dziesiątki marek.

Ceny i płace

Porównajcie ceny i płace. Przeciętny zarobek robotnika w Hamburgu wynosi 170 do 200 marek, tyle właśnie, ile kosztuje jeden lepszy obiad na dwie osoby w lokalach dla „schieberów”. Jest to również cena dwóch koszuł lub jednej pary używanych spodni, lub, jeśli kto woli, białego damskiego swetra. Gdyby jeszcze wszyscy robotnicy Hamburga mieli zajęcia i gdyby zarobki były regularnie wypłacane!

Gdzież tam! Moi informatorzy w Hamburgu wskazali mi na wrażliwą z miesiąca na miesiąc bezrobotnych, których udziałem jest również bezdomność, jako że 60 tysięcy pozabawionych pieniędzy hamburczyków gnieździ się w bunkrach lub barakach, czekając już trzeci rok na przyoblecenie przydział mieszkań. Ale mieszkania są zajęte. Te lepsze przynajmniej. Ulekoowała się w nich albo finansjera nowych czasów, ta właśnie, która zapełnia nocne lokale i płaści lekka ręką po 100 marek (12 dolarów wg kursu dnia) za prawo zajęcia miejsca przy stoliku Sylwestrowym, albo też „arystokracja” hitlerowska która po komedii denazyfikacyjnej na nowo się panoszy w portowych miastach Niemiec.

Wymowne sprawozdanie

Właśnie wpadło mi w ręce, podczas pobytu w Hamburgu, sprawozdanie, ogłoszone przez Urząd do Spraw Denazyfikacji miasta Bremy, sąsiadującego z Hamburgiem. Bardzo to pouczające sprawozdanie: mówi ono o tym, jak dalece wszystkie instytucje życia publicznego i co gorsze, cały ich zarząd, przesiąknięty jest w cztery lata po zakończeniu wojny hitlerowskiej zgnilizną. Posłuchajcie tylko: na 955 urzędników wymiaru sora wiedliwości - 45 proc. to dawni aktywni hitlerowcy, w szkolnictwie jest ich na 2417 osób - 40 proc., na poczcie - 36 proc., w urzędach pracy - 24 proc., a w Głównym Zarządzie Finansów - aż 61,5 proc! Nie znam statystyki Hamburga pod tym względem, ale, jak mnie zapewniali Hamburgczycy, wart Hamburg Bremy, a Brema Hamburga.

(Od specjalnego korespond. „Głosu”)

burgu, sprawozdanie, ogłoszone przez Urząd do Spraw Denazyfikacji miasta Bremy, sąsiadującego z Hamburgiem. Bardzo to pouczające sprawozdanie: mówi ono o tym, jak dalece wszystkie instytucje życia publicznego i co gorsze, cały ich zarząd, przesiąknięty jest w cztery lata po zakończeniu wojny hitlerowskiej zgnilizną. Posłuchajcie tylko: na 955 urzędników wymiaru sora wiedliwości - 45 proc. to dawni aktywni hitlerowcy, w szkolnictwie jest ich na 2417 osób - 40 proc., na poczcie - 36 proc., w urzędach pracy - 24 proc., a w Głównym Zarządzie Finansów - aż 61,5 proc! Nie znam statystyki Hamburga pod tym względem, ale, jak mnie zapewniali Hamburgczycy, wart Hamburg Bremy, a Brema Hamburga.

Dygnitarze spod znaku swastyki

Dygnitarze spod znaku swastyki są dygnitarzami i dzisiaj. Znają ich kelnerzy w hamburskich lokalach i nierzadko (zapewne z przyzwyczajenia) usłyszeć można rzucane służbiście przez kelnera: „Jawohl, Herr Obergruppenführer!” pod adresem teglegiej tuszy gościa, studiującego kartę win. Dygnitarze ci popierają się wzajemnie i polecą swoich ludzi na wolne posady, co, obok stagnacji gospodarczej, jest jeszcze jednym powodem, dla którego robotnik hamburski, a jeszcze, Boże broń, antyfaszysta daremnie rozgląda się za pracą.

To też ani światła neonów 30 lokali na Sankt Paoli (ponad sto konczy swoją egzystencję w lutym), ani dobiegająca z knajp muzyka, nie potrafią przesłonić martwego, przezar tego nędzą oblicza olbrzymiego miasta.

Fala rozgoryczenia

Rozgoryczeni są nie tylko robotnicy, którzy widzą 38 mil. m sześciu, nieuprzągniętego gruzu na ulicach swego miasta i wiedzą, że wszelkie plany jego odbudowy są w obecnych warunkach - utopia, rozgoryczeni są również i hanzeatyccy kupcy, którzy byt i rozwój swoich przedsiębiorstw pragnęliby gruntować na stosunkach ze Wschodem, partnerem olbrzymiego zasięgu.

Kupcy hamburscy. Pachniało kiedyś w ich składach kawą, lamaly się półki od obfitości owoców południowych, konserw, towarów, tekstylii, łączyły ich rozległe stosunki i koneksje z kapitałem wszystkich części świata. Czyżby się miała zmienić ich wiara w po tege pieniądza, w pomoc możnych zamorskich przyjaciół, w pomoc Marshalla?

Amerkańska „filantropia” - a dolary

Plan Marshalla. Właśnie o nim wyraził się bardzo sceptycznie pewien ongiś zamozny patrijczyk hamburski go kupiectwa.

„Filantropia” amerykańska, rzeki, oparta jest ściśle na wyrachowaniu dolarowym, niepozwalającym na poniesienie jakichkolwiek strat. Tak właśnie jest i z nami: wprawdzie Niemcy Zachodnie mają otrzymać w ramach Planu

Marshalla w roku 1949 - 4,3 miliardy marek zachodnich, ale w tym samym czasie musimy wypłacić na t. zw. koszty okupacji stref zachodnich 4,54 miliardy marek. Zatem, ile mamy faktycznie dopłacić do Planu Marshalla?

Gdy późnym wieczorem wracałem do hotelu, gasy już światła w szynkach i milka muzyka. Gdzieś gdzie słycać było płjacking wrzask, hałaśliwie opuszczali knajpy „międzynarodowi” policjanci w granatowych mundurach, jakieś cienie snuły się po rogach, w zaułkach kobiety natrętnie zaczęły przechodzić. Mgła zawisła nad kanałami portu, których martwo te rozpraszają jedynie ryki syren brytyjskich stateczków strażniczych. W rgle i w nocy rozplynęła się fasada błyszczącego blichtru: poza murami ocalałych kamienic i w parterowych drewnianych domkach dzielnicy portowej, w zimnych nieopalanonych mieszkaniach pozostała nędza i bezrochecie odwrótne, ale i właściwa strona życia Hamburga - miasta bez przyszłości, portu bez statków.

Leopold Marschak

WYSTAWA „KRAJ I KONGRES” W WARSZAWIE

Felne artysty figury hutników. Jest to dar hut Zabrze i Gliwice

Co zdziałaliśmy i nasze zamierzenia na przyszłość dla ochrony zdrowia ludności miast oraz wsi

Pod przewodnictwem posła tow. Krygiera (PZPR) obradowała Komisja Skarbowo-Budżetowa i Planu Gospodarczego nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Zdrowia na r. 1949. Kierunek polityki zdrowotnej Ministerstwa zmierza: do stopniowego wprowadzenia planowej gospodarki na odcinku służby zdrowia, zostrzenia walki z gruźlicą, pogłębienia troski o zdrowie matki i dziecka, szkolenia kadr oraz demokratyzację całego aparatu.

Omawiając zakres działalności, poseł Kurpiewski (SL), dotychczasowe osiągnięcia i plany na przyszłość, sprawozdawca podkreśla, iż w celu wychowania kadr fachowych Ministerstwo otworzyło poza 6 wydziałami lekarskimi na uniwersytetach - 3 akademie lekarskie w Gdańsku, Bytomiu i Szczecinie. Wykwalifikowanych pielęgniarzek mamy obecnie 9.367, wobec 6.674 w r. 1939. Ilość łóżek w szpitalach z 21 na 10 tys. mieszkających przed wojną wzrosła do 36 na 10 tys. mieszkańców. W roku bież. ilość łóżek szpitalnych wyniesie 90.000. Ośrodków zdrowia było przed wojną zaledwie 482, obecnie jest ich 1.200.

Następnie sprawozdawca omówił zagadnienie walki z choro-

banii, stwierdzając, iż połowę całego budżetu a mianowicie 5.267.306.000 zł. Ministerstwo przeznaczyło na ten cel. Na walkę z gruźlicą w roku ub. wydatkowano 640 milionów zł., obecnie prelimituje się 1.490.000.000 zł. Na ochronę zdrowia matki i dziecka prelimituje się 512.632.000 zł. W r. 1949 akcja higieny szkolnej objęte zostaną wszystkie dzieci przedszkolnie prawie trzy miliony dzieci w szkołach podstawowych. Na zakłady lecznictwa przewiduje się 642.000.000 zł.

Omawiając wyniki akcji „W”, mówca stwierdził, że objęła ona dotychczas milion 200 tysięcy osób. W polityce inwestycyjno-budowlanej Ministerstwo idzie w kierunku budowy nowych szpitali. Minister Michejda zwrócił uwagę na doniosłość zagadnienia właściwego rozmieszczenia lekarzy w terenie. Jak bardzo palącą jest ta sprawa dowodzi fakt, że w miastach znajduje się 6.718 lekarzy, podczas gdy na wsi 1.753.

W następnym sprawozdaniu omówił zagadnienie walki z choro-

Nasi korespondenci piszą:

Współzawodnictwo w Hurtowni Jedwabn. - Galanteryjnej

My, pracownicy Hurtowni, nie walczyliśmy dotąd udziału we współzawodnictwie pracy. Przy czyną tego był fakt, że hurtownia nasza przechodziła kilkakrotnie reorganizację. Powtórnie nie zatrudnieni bezpośrednio w produkcji nie umieliśmy zna leże odpowiednich form współzawodnictwa, które można było zastosować u nas.

Przed kilku dniami w lokalu naszym przy ul. Kopcińskiego 75 odbyło się zebranie pracowników Hurtowni. Głównym tematem obrad było zorganizowanie współzawodnictwa pracy wśród naszego personelu. Postanowiliśmy, że będzie ono się opierało na takich warunkach jak usprawnienie handlu, szybkie zaintrygowanie klientów, zwiększenie dyscypliny pracy, pomoc słabszym współpracownikom i wykonanie planu obrotowego z nadwyżką. Ponieważ współzawodnictwo ogarnie wszystkie hurtownie jed-

wabniczo - galanteryjne w całej Polsce więc posiada ono ogromne znaczenie dla Państwa. W skład Komitetu Naszych współzawodniczących zostali wybrani tow. tow. Stefan Ciesielski, Ksawery Nowak, Gosławski Jerzy, Kowalski Władysław, Słabowska Maria i Filipow Włodzisław. Ten ostatni, jako przedstawiciel ZMP zapewnił, że młodzież weź-

mie we współzawodnictwie jak najaktywniejszy udział. Jesteśmy dumni, że i my weźmiemy udział w ogólnopolskiej akcji współzawodnictwa pracy. Podzieleny walczyć o to by, łódzka hurtownia zajęła pierwsze miejsce. Korespondent „Głosu Robotniczego” B. Kaczorowski

Oliwa kapie nam na głowy

Kochany Redaktorze! Zwracam się do Was z wielką prośbą o wysłuchanie naszych kłopotów. Pracuję jako tkacz w PZPW Nr 39, pracujemy wszyscy na naszych krosnach z wielkim zapalem, co z tego, kiedy są w naszej fabryce takie rzeczy, które nam w naszej pracy przeszkadzają. Nad naszym oddziałem mieszczą się salfaktory i za każdym razem gdy maszyny

te oliwią, oliwa nam leci na głowy, a równocześnie na osnowy. Potem dostajemy negatyw, że to z naszej winy tkanina jest po plamiona. Wiemy przecież dobrze, że trzeba wależyć nie tyle o ilość, ale i o jakość wyprodukowanego towaru. Robimy możemy, ale dziur w suficie to przecież my tkacze nie możemy zalać. A czy to takie trudne dla firmy wziąć kilka kawałków blachy i w ten sposób tkaniny i głowy tkaczy uchronić od oliwej kąpieli? Taki stan rzeczy nie dziwił by nas jeszcze zbytnio, gdybyśmy pracowali na jakimś oddziale z dala od centrali, ale to dzieje się przecież w samym centrum przy ul. Żeligowskiego, gdzie urzędują i dyrektor na czelny i kierownik higieny i bez pieczeństwa, który przecież prze do wszystkim na takie rzeczy również zwracać uwagę. Kochany Redaktorze! Narazie kończę ten list choć mam jeszcze dużo do opowiedzenia. Mam nadzieję, że prośba moja, która jest równocześnie i próbą moich współtowarzyszów pracy nie pozostanie bez echa. Tkacz z PZPW Nr 39 ul. Żeligowskiego 3-5

Trzeba pracować kolektywnie

Przedalnia Centrali PZPB Nr 9 od pewnego czasu wykonywu je plan nawet z nadwyżką, choć niedawno jeszcze nie wykonywała go w ogóle. Daleko nam jednak jeszcze do tego, by móc zównać się z przodującymi przedsiębiorstwami i zakładami pracy. Moim zdaniem, jedną z przyczyn powodujących obniżenie tempa produkcji jest brak współpracy między robotnikami. Każdy patrzy tylko na własną maszynę, nie interesując się absolutnie tym, co się dzieje na drugiej. Idąc kiedyś przez salę zauważyłem, że stoja dwie maszyny. Jedna z powodu zepsucia się motoru, a druga z powodu du-

żej ilości zrywów. Było ich tak wiele, że uniemożliwiły przede dalszą pracę na przeciąg co najmniej godziny. Przadka, której zepsuł się motor musiała czekać na majstra, a więc stała bezczynnie. Czy nie mogła w tym czasie pomóc swej towarzyszyce pracy? Mogła i powinna. To nie jest pojedynczy wypadek. Jest takich więcej. Nie powinniśmy przechodzić obok nich obojętnie. Czy to na kłmi, czy na przędzaln - przez współpracę można osiągnąć wiele. Korespondent „Głosu” z PZPB Nr 9 H. Pietrzak

Czy taki winien być stosunek do petentów - ludzi pracy?

Przed kilku dniami zwrócił się do nas tow. Haraburda - prozdownik pracy z Państw. Zakładów Wyrobów Drzewnych Przemysłu Włókienniczego. Prosił nas o pomoc w następującej sprawie: W grudniu ub. roku otrzymał przydział na 2-pokojowe mieszkanie przy ul. Bagatela 4 decyzyją Wydz. Kwaterunkowego przy Starostwie Śródmiejsko-Lódzkim. Gdy wprowadził się do mieszkania okazało się, że właścicielka domu samowolnie wstąpiła do jednego z dwóch pokoi swojego znajomka. Tow. Haraburda musiał zadowalić się tym czasem jednym pokojem o wy-

miarach 2x4. Rodzina jego składa się z czterech osób. Kiedy zwrócił się ze skargą do Wydziału Kwaterunkowego, otrzymał odpowiedź, że sprawa jego zostanie w szybkim tempie załatwiona, tzn. nielegalny lokator zostanie zmuszony do opuszczenia zajętego pokoju. Próżno jednak czekał tow. Haraburda na spełnienie obietnicy. Nie mając się już do kogo zwrócić - przyszedł do Redakcji. W rozmowie z kierownikiem Wydziału Kwaterunkowego, tow. Baranowskim, dowiedzieliśmy się, że sprawa tow. Haraburdy jest zupełnie jasna i nie podlega dyskusji. Z kolei nam obiecano,

że w ciągu dwóch-trzech dni tow. Haraburda otrzyma drugi pokój. Upiął już miesiąc czasu. Nie pomagają nasze telefoniny, ani wizyty naszego pracownika w Wydziale Kwaterunkowym. Otrzymujemy coraz to nowe terminy, które jak i wszystkie poprzednie nie zostają dotrzymanymi. Tak samo mniej więcej ma się sprawa i z tow. Pskitem. I tu mimo ciągłych obietnic, mimo zdecydowanego i jasnego stanowiska Miejskiej Rady Narodowej, Wydział Kwaterunkowy nie przystępuje do wykonania decyzji. Czy taki powinien być stosunek do petentów - ludzi pracy?

Odwodnienie bagien i torfowisk przyczyni się do zwiększenia produkcji

Wiceminister Kowalewski omawia zadania służby wodno-melioracyjnej

Roboty wodno-melioracyjne wysunęły się obecnie na jedno z czołowych miejsc wśród zagadnień planowej gospodarki rolnej.

Odwodnienie bagien i torfowisk pozwoli na rozwój akcji hodowlanej przez zwiększenie obszaru upraw wysokowartościowej paszy, niezbędnej do racjonalnego odżywiania pogłowia.

W czasie obrad krajowego Zjazdu Państwowej Służby Wodno-Melioracyjnej w Katowicach przemówienie wygłosił wiceminister rolnictwa i reform rolnych, dr Stanisław Kowalewski.

Mówca podkreślił, że mimo zniszczeń wojennych oraz ogromu pilnych potrzeb, Rząd odrodzonej Rzeczypospolitej dokonał dużej pracy, odbudowując urzędnictwo melioracyjne. Żył w Gdańsku i Elbląsku, gdzie 145 tys. ha bardzo urodzajnej ziemi wydarto morzu i oddano pod uprawę.

Plan robót odwadniających

Myślą przewodnią planu robót wodno-melioracyjnych w najbliższej przyszłości jest generalne rozwiązanie zagadnienia produkcji paszy w związku z projektowanym poważnym wzrostem pogłowia.

Roboty melioracyjne skoncentrowały się w rejonie Białostockim, w dorzeczu Biebrzy i Narwi oraz na Lubelszczyźnie. Na dużą skalę będą wykonywane roboty odwadniające i nawadniające wzdłuż pasa, biegnącego na południe od jezior mazurskich i augustowsko-suwalskich. Jeziora te zostaną przystosowane jako zbiorniki wodne dla nawodnienia zmeliorowanych użytków zielonych na torfowiskach. W ten sposób rozpocznie się w tym rejonie tworzenie potężnej bazy hodowlanej, która obejmie obszar 300.000 ha tymczasowo użytkowanych bagien i nieużytków. Po wykonaniu tych prac nastąpi w tym rejonie wzrost plonów siana pełnowartościowego o około 12 mln kwintali rocznie. Wartość jego sięgać będzie 10 miliardów zł. Na tym tylko obszarze będzie można przeprowadzić roboty melioracyjne, rozwinąć hodowlę ok. 900.000 sztuk bydła. Koszt tego gigantycznego w naszych warunkach

przedsięwzięcia, wyniesie około 24 miliardów zł.

W celu stworzenia bazy hodowlanej dla zaopatrzenia łódzkiego okręgu przemysłowego przewiduje się m.in. rozbudowę urządzeń wodno-melioracyjnych w dolinie rzeki Ner, pomiędzy Łodzią i ujściem Warty oraz meliorację w dolinie rzeki Bzury.

Z prac melioracyjnych, o charakterze specjalnym, przewiduje się, po całkowitym zabezpieczeniu przed powodzią najważniejszych odcinków w dolinie Wisły, Odry i Warty, wykonanie w wałach zabezpieczających urządzeń, umożliwiających stosowanie regularnych zalewów użytkujących.

Urządzenia mechaniczne

Przy pracach wodno-melioracyjnych znajdują zastosowanie urządzenia mechaniczne do masowych robót ziemnych. Ponadto planuje się masowe zastosowanie urządzeń drenowania kreciego przy pomocy specjalnych pługów ciągniętych przez traktory dostarczone ze Zw. Radzieckiego. Zastosowanie tych urządzeń przyniesie oszczędność w kosztach wykonania, wynoszącą 50 procent.

Z kolei tow. wicem. Kowalewski omówił program szkolenia kadr pracowników technicznych, stwierdzając, że obejmie ono rocznie ok. 1.400 osób.

Kontynuowane będą również badania naukowe, oddające już obecnie znaczne usługi służbie wodno-melioracyjnej.

Wypełnienie wielkich zadań w dziedzinie melioracji, wymagać będzie poważnego wysiłku państwa, a przede wszystkim społeczeństwa. Szczegółne zadanie przypadnie samorządom w organizowaniu pomocy przy wykonywaniu robót. Służba wodno-melioracyjna współdziałać będzie z partiami politycznymi i Zw. Samopomocy

Chłopskiej. Mówca wyraża przekonanie, że młodzież chłopska weźmie udział w pracy, która ma przynieść rolnikowi tak doniosłe zdobycze.

Referat na temat „Melioracja i hodowle”, wyjaśniający korzyści, jakie melioracja użytków zielonych przynosi rolnikowi — hodowcy, wygłosił inż. Jerzy Ostrowski.

W akcji podniesienia hodowli, ważnym zagadnieniem jest zabezpieczenie bazy paszowej, która przyczyni się do zwiększenia stanu pogłowia i do poprawienia jego jakości. Na pierwszy plan wysuwa się sprawa racjonalnego zagospodarowania użytków zielonych. Hodowla w Polsce nie rozwinięła się należycie, ponieważ nie było dostatecznej ilości siana.

Miliardowe oszczędności

Melioracja użytków zielonych pozwoli na uwolnienie się od warunków atmosferycznych. W r. 1947 zbiory siana z 1 ha były prawie dwa razy mniejsze, niż w roku ubiegłym. Po przeprowadzeniu prac nawadniających, ryzyko przy sprzecznej będzie b. małe. Zmeliorowanie użytków zielonych pozwoli ponadto na podniesienie wartości pokarmowej siana, a przede wszystkim zwiększy plon z jednego ha. Jak wykazały badania, zbiór siana z łąki zmeliorowanej i odpowiednio pielęgnowanej jest prawie 10-krotnie większy.

Zmeliorowanie, a tym samym i zagospodarowanie użytków zielonych w Polsce w roku 1949 i planie 6-letnim da zwyczajnie plonów wartości ok. 544.203 tys. jednostek pokarmowych oraz ok. 5 miliardów zł oszczędności rocznie.

Dlatego należy spodziewać się, że gromady i gminy wezmą czynny udział w pracach melioracyjnych, których celem jest — poprzez zapewnienie dostatecznej ilości dobrej paszy — podniesienie hodowli, a tym samym poziomu wyżywienia najszerszych mas pracujących miast i wsi.

Współzawodnictwo pracy

Dalszy ciąg zjazdu wypełniły obrady komisji współzawodnictwa pracy łódzkiej, organizacji finansowania robót wykonawczych, mechanizacji i warsztatów, inwentaryzacji oraz struktury wydziałów i rejonowych kierowników robót wodno-melioracyjnych.

Szeroko potraktowano zagadnienie współzawodnictwa pracy. W r. 1949 akcja współzawodnictwa obejmie wszystkie dziedziny pracy wodno-melioracyjnej.

Uchwały zjazdu podkreślają potrzebę pomocy finansowej dla małych i średniorolnych chłopów, na melioracje i zagospodarowanie użytków zielonych, w formie kredytów bezwrotnych i zwrotnych. W tym celu należy jeszcze bardziej zacieśnić kontakt służby wodno-melioracyjnej z czynnikami społecznymi i politycznymi na wsi, tj. ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej radami narodowymi i terenowymi organizacjami partii politycznych.

SLADEM naszych artykułów

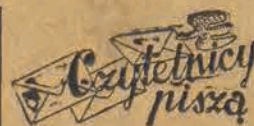
Pan rządcą opuści majątek Garnek

W odpowiedzi na artykuł zamieszczony w „Głosie Chłopskim” dnia 5 stycznia br. otrzymaliśmy od Zarządu Okręgowego Państwowego Nieruchomości w Łodzi wyjaśnienie, iż rządcą majątku Garnek otrzymał wypowiedzenie i opuszcza zajmowane satnowisko z dniem 31 marca br.

Red.

W związku z artykułem naszego korespondenta, który swego czasu zamieścił w „Głosie Chłopskim” pt. „Jak im jeść dali, lepiej szacowali” — podajemy, że zarzuty skierowane pod adresem Powiatowego Zarządu ZSCH w Opocznie odnoszą się do pracowników P.Z.U.W. — likwidatorów gradobicia.

Red.

W naszej wsi niema świetlicy

W Boczku powiat łódzki znajduje się wybudowany jeszcze przed wojną Dom Ludowy, którym zarządza parafia.

W domu tym mieści się spółdzielnia, która opłaca księdzu Klimkiewiczowi 24 tys. złotych rocznie komorno (niezły grosz).

No ale to nie najgorsze. Gorzej, że na piętrze znajduje się duży pokój, który z powodzeniem mógłby służyć za świetlicę, we wsi właśnie takowej brak, a ksiądz na to nie pozwala.

Gdy raz do wsi przyjechało kino objazdowe to z rozkazu księdza wyrzucono ludzi i nie pozwolono wyświetlić filmu w tej sali.

Mam wrażenie, że Dom Ludowy jest budynkiem wzniesionym za pieniądze społeczne, więc winien i społecznym celom służyć. I nie rozumiemy dlaczego pozostaje pod zarządem parafialnym? Sprawa powinna być zajęta Powiatowa i Gminna Rada Narodowa.

Stały czytelnik

Wagony tramwajowe będą rozprowadzać opał dla gromad podmiejskich

W celu ułatwienia wsiom powiatu łódzkiego, gm. Tuszyńska, Rzgowa, Wiskitna upośledzonym pod względem środków transportowych, zaopatrywania się w materiały opałowe, PZGS w Łodzi utworzył na ulicy Rzgowskiej 119-121 skład, z którego materiały opałowe rozprowadzane będą przy pomocy wagonów tramwajowych.

I. S.

Doroczne walne zebranie Związku Tłumienia Gruzlicy Bydła

Zarząd Związku Tłumienia Gruzlicy Bydła rozstrzyga w Łodzi podaje do wiadomości, że doroczne Walne Zebranie członków Związku odbędzie się dnia 20 lutego 1949 roku, w sali posiedzeń MRN przy ul. M. Nowotki 16 o godzinie 10 w pierwszym terminie i o godzinie 11 w drugim, z następującym porządkiem dziennym:

Zagajenie i wybór Prezydium Walnego Zebrania. Od czytania protokołu z 1-go Walnego Zebrania. Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Dyskusja. Udział w absolutorium Zarządu. Przyjęcie poprawek do Statutu i Regulaminu. Uchwalenie budżetu i wysokości opłat. Wybór Zarządu. Wolne wnioski.

Opiekujmy się naszymi skrzydlatymi przyjaciółmi

Na terenach popoligonowych daje się zauważyć duży brak ptaków. Wynikło to z tej przyczyny, że tereny te leżały odłogiem przez cały czas wojny. Skutkiem tego na polach tych rozmnożyła się duża ilość szkodników wszelakiego rodzaju. I tak na przykład we wsi Szklana Huta w ostatnich dwóch la-

tach pojawiły się masowo pędraki, które niszczą okopowe i zboża. Strafy dla tutejszych gospodarzy były tak dotkliwe, że umorzono chłopom z tych wsi podatki. A wszystko to jest wynikiem braku ptactwa. Ochroniamy więc ptaki.

Maria Wolińska Sieradz

12 nowych ośrodków maszynowych powstanie w powiecie sieradzkim

W ubiegłym roku w powiecie sieradzkim było czynnych 11 ośrodków maszynowych. Ośrodki w Brzeźnie, Krokociach, Szadku, posiadają traktory. Pozostałe ośrodki nie posiadające traktorów, wyposażone są w maszyny, jak siewniki, kosiarzki, młocarnie, wiązalki, brony i szereg innych narzędzi i maszyn rolniczych. Rolnicy chętnie korzystali z usług ośrodków, lecz było ich jednak za mało, aby obsłu-

żyć zapotrzebowanie małych i średniorolnych chłopów.

Powiatowy Zarząd Gminny Spółdzielni w Sieradzu chce udostępnić korzystanie z ośrodków szerszemu masom małych i średniorolnych chłopów, zaprojektował na rok bieżący, zorganizowanie 12 nowych ośrodków maszynowych. Zarząd PZGS-u, chce przyspieszyć wykonanie swego planu, ubiega się o odpowiednie kredyty. (ch)

Kto więcej zbierze z ha?

We wsi Strzemeszno współzawodnictwo zatacza coraz szersze kręgi. Już w tej chwili do współzawodnictwa w uprawie ziemniaka zgłosiło się 6 gospodarzy i dwie kobiety.

Seltyz gromady Antoni Mohońce współzawodniczy z

Władysławem Molojcem, gospodarz Józef Rybak z Janem Szymańskim, Władysławem Badońskim z Janem Nowakiem oraz Marianna Skonieczno z Julią Gal. Zadaniem współzawodniczących jest osiągnięcie jak największych zbiorów z hektara.

RADY gospodarskie

Ten kierunek produkcji rozpoczynamy z chwilą osiągnięcia przez warchlaka wagi 55 — 60 kg. Do tego rodzaju tuczu nadają się przede wszystkim świnię rasy białej ostrouchej uszlachetnionej krajowej, świnię rasy puławskiej (gołębskiej) oraz ich krzyżówki.

W okresie żywienia do osiągnięcia 60 kg żywej wagi, stosujemy te same zasady jak przy tuczu wczesnonięśnym. A więc musimy dostarczyć w dostatecznej ilości pasze bogate w białko, w pewne ilości węglowodanów, soli mineralnych i witamin. Zwykle używamy sruć zbożowych z dodatkiem chudego mleka, oraz mączki mięsno-kostnej lub rybiej. Ilość strawnego białka w dziennej dawce powinna wynosić 250 — 300 gr. Chodzi bowiem o to, by jak najprędzej otrzymać sztukę dostatecznie wyrosniętą i rozwiniętą. Latem warchlaki 50 — 60

kilogramowe muszą być wychowane na żywnym pastwisku. Najlepszym jest pastwisko koniczynowe lub lucernowe i wystarczy im do dawk 0,5 kg sruć zbożowe, względnie 2 kg ziemniaków parowanych. W braku pastwisk lub w jesieni, w zimie, oraz na wiosnę powinniśmy zadawać na sztukę i dobę 10 — 11 kg parowanych ziemniaków, 1 kg sruć zbożowych, 3 — 4 litry mleka chudego, albo 150 — 200 gramów mączki mięsno-kostnej, oraz 15 gramów kredy.

Sruć zbożowe można zastąpić otrębami, najlepiej jęczmiennymi. Otrępy pszenne i żytnie trawia świnię gorzej i słabiej je wykorzystują. Otrębami zaleca się zastępować tylko połowę ilości zadawanego sruć zbożowego. Ziemniaki można zastąpić burakami cukrowymi z tym, że w takim wypadku musimy dodać więcej paszy bogatej w białko

Tucz mięsno-słoninowy

Najlepiej jest zadawać uparowane buraki cukrowe i wtedy przeciętne przyrosty dzienne mogą dojść do 700 gramów, przy zadawaniu surowych buraków drobno posiekanych przyrosty są mniejsze i dochodzą przeciętnie do 500 gramów dziennie. Przy zadawaniu buraków trzeba zwracać uwagę na ich czystość i aby były bardzo drobno posiekane i nie nadpsute.

W zasadzie przy tuczu tłusto-mięsnym świnię nie potrzebują dużo ruchu, ale dobrze jest, zwłaszcza w pierwszym i drugim okresie tuczu wypędzać je na okólnik, choćby na krótki czas.

I tu, jak przy każdym żywieniu trzody musimy nasze żywienie i przyrosty dzienne kontrolować wagą. Kończymy tucz wtedy, kiedy przyrosty dzienne zmniejszają się, bowiem w ostatnim okresie jakkolwiek wzrasta ilość osadzonego tłuszczu, to waga tucz-

nika się nie zmienia bo tłuszcz wchodzi na miejsce wypieranej wody. Tucznię wtedy jest dotuczony i gotowy do uboju. W tym czasie tucznię powinien osiągnąć wagę 150 — 160 kg.

Ogólne zużycie paszy na doprowadzenie tuczniaka od wagi 55 do 155 kg powinno wynosić 1200 — 1400 kg ziemniaków, 90 kg sruć zbożowych, 150 kg paszy sojowej (zielonki), buraki pastewne, brukiew, 55 kg paszy białkowej (mączki męskiej - konicznej), lub 600 litrów chudego mleka.

Wobec nieopalanym jeszcze chorób trzody chlewnej — powinniśmy zawsze pamiętać, by w odpowiedniej porze przeprowadzić szczepienia zapobiegawcze, a nie dopiero wtedy, kiedy choroba wybuchnie. Pora już zwęzać tekarsza i przeprowadzać szczepienia ochronne.

Mag. Inż. Jerzy Krautforst

Wędrowka po województwie

SKIERNIEWICE

W Skierniewicach odbyło się zebranie Powiatowej Rady Związków Zawodowych, Zarządów Oddziałów, Rad Zakładowych i aktywny związkowy.

Referaty o 6-letnim planie i międzynarodowym ruchu zawodowym wygłosił przedstawiciel OKZZ tow. Kowalczyk.

Zebrań przyjęli rezolucję potępiającą podżegaczy wojennych i rozbijaczy Światowej Federacji Związków Zawodowych. (Wodz.)

TOMASZÓW

Miejska Rada Narodowa w Tomaszowie Maz. podjęła uchwałę o zakresie sprzedaży alkoholu w dni wyplat. „Dni bezalkoholowe” wyznaczył Prezydent Zarządu Miejskiego w Tomaszowie.

RADOMSKO

W Radomsku odbyło się zebranie nauczycielek radomszczańskich szkół średnich i podstawowych. Wszystkie zebrane nauczycielki podpisały uchwałę o wstąpieniu do Ligi Kobiet. Koło nauczycielek zostało już zorganizowane.

Sprawny przebieg akcji „H”

gwarancją poprawy bytu mało i średniorolnych chłopów

„Wzmorzenie akcji hodowlanej w roku 1949 jest pierwszym krokiem w realizowaniu planu sześciolatniego” — rozpoczął swe przemówienie prezes Wojewódzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej ob. Chabura na konferencji przedstawicieli Gminnych Spółdzielni i prezesów Związku Samopomocy Chłopskiej w Piotrkowie.

Zadaniem akcji hodowlanej na terenie powiatu piotr-

kowskiego jest przede wszystkim wyrównać straty, spowodowane wojną. Należy dbać o podniesienie gatunku bydła przez ochronę sztuk wysokojakościowych. W celu zabezpieczenia bydła i drobiu przed ewentualnymi chorobami, należy prowadzić propagandę szczepienia ochronnego i utrzymania inwentarza we wzorowym porządku. Kolą gromadzką muszą w tym wypadku być czynnikiem

organizatorskim i doradczym.

WKŁAD CHŁOPSKICH MAS

Zacofanie wsi jest wynikiem długich lat utrzymywania chłopów w ciemności i bierności. Polska Ludowa daje dziś chłopowi możliwość decydowania o sobie, pogłębia życia kulturalnego i podniesienia bytu. Coraz po ważniejszym jest wkład wsi w ogólną akcję podniesienia dobrobytu i poziomu kultu-

ralnego mas pracujących.

Aby wciągnąć do akcji, jak najliczniejsze rzesze, mało i średniorolnych chłopów do akcji „H”, Państwo daje chłopowi możliwość zawarcia korzystnego kontraktu i gwarantuje opłacalność hodowli. Zysk, który dawniej wzbogacał prywatnego paskarza, będzie dziś służył szerokim masom wykorzystywanych dawniej chłopów.

I tak ulgi podatkowe, przewidziane dla hodowców, są największe dla najbardziej potrzebujących rolników. Gospodarstwo, prowadzące hodowlę, nie jest podciągane do kategorii gospodarstw o większej dochodowości.

W dalszym ciągu obrad zabrał głos przedstawiciel Centrali Miesnej, wyliczając dobrodziejstwa płynące dla rolnika z akcji kontraktowania, przekonanie go o korzyściach z niej płynących oraz rozpoczęcie zawierania umów kontraktowych.

O organizowaniu spędów mówił ob. Barzanowski. Punkt spędu winien być zapatrzone w odpowiednie urządzenia i pomieszczenia dla zakupionych zwierząt. Należy dobrać odpowiedni aparat handlowy, który zajmowałby się sprawnie przy-

jęciem i klasyfikowaniem zakupionych sztuk. Obecnie na terenie powiatu piotrkowskiego jest czynnych 7 punktów skupu.

W toku dalszej dyskusji zabrał głos dyrektor PZOS tow. Pewelec. Stwierdził on, że akcja zlecona przez państwo musi być bezwzględnie wykonana ze względu na jej doniosłość. Z tego względu należy przestrzegać terminu sprawozdawczości, aby czynnik czuwający nad akcją „H”, miał pełny obraz jej przebiegu. Gminne spółdzielnie, posiadające własne hodowle świń, będą kontraktować bezpośrednio z Centralą Miesną. W dalszym ciągu dyr. Pewelec zapoznał zebranych z rozdzielnikiem otrąb, przeznaczonych na akcję „H”.

Przedstawiciel Wojewódzkiej Centrali Miesnej wyjaśnił, że kontraktować mogą wszyscy rolnicy powiatu piotrkowskiego. Jasną jest rzeczą, że w akcji tej nie mogą być pominięci bezrolnicy. O wypadkach choroby zakontraktowanej trzody chlewnej należy meldować najbliższemu lekarzowi weterynaryjnemu, w wypadkach stwierdzenia choroby zakaźnej lekarzowi powiatowemu.

Fabryka gazy młyńskiej zapoczątkuje uprzemysłowienie Łasku

Łask, pozbawiony przemysłu nie ma warunków rozwoju. Wielu mieszkańców, nie mogąc znaleźć pracy na miejscu, opuszcza miasto lub stale dojeżdża do fabryk w Pabianicach lub Zduńskiej Woli.

Ponieważ Łask posiada dobre warunki dla rozwoju przemysłu, starania obecnego burmistrza tow. Grambo-

Wałowa idą w kierunku rozpoczęcia budowy fabryk na terenie miasta. Na skutek długotrwałych pertraktacji w Centralnym Urzędzie Planowania i Ministerstwie Przemysłu i Handlu przy wydatnej pomocy naczelnego dyrektora Przemysłu Jedwabniczo-Galanteryjnego tow. Markiewicza i szefa inwestycji inż. Kulaka powzięta została decyzja rozpoczęcia bu-

dowy fabryki gazy młyńskiej w Łasku.

Budowa rozpocznie się jeszcze w bieżącym roku. Zarząd Miejski w Łasku przeznaczył pod budowę fabryki teren o powierzchni 5 ha. Fabryka gazy młyńskiej zapoczątkuje budowę przemysłu na terenie Łasku. Plan sześciolatni przewiduje bowiem powstanie dalszych zakładów przemysłowych, przede wszystkim włókienniczych.

Projektowane jest jednocześnie powstanie osiedli robotniczych przy fabrykach, ponieważ jest to jedyny sposób rozwiązania problemu głodu mieszkaniowego w Łasku. (J)

Oddział Nr 1 PZPDz w Aleksandrowie odczuwa trudności lokalowe

Na terenie Oddziału 1 PZPDz w Aleksandrowie znajduje się budynek mieszkalny przez dłuższy czas zajmowany przez b. kierownika tego oddziału Janiaka Jana.

Oddział Nr 1, który jest jednym z większych zakładów na terenie Aleksandrowa, wobec ciągle zwiększanej produkcji, stał się do szczytów do pomieszczenia w nim wszystkich działów produkcji. Już od dość dawna obserwowało się magazynowanie towaru gotowego w stołówce, która była jednocześnie świetlicą, lub w unywalni, która oczywiście nie mogła w tym czasie służyć robotnikom. Nic więc dziwnego, że na skutek lustracji władz socjalnych przybywały ciągle protokoły, powtarzające o ciągłych niedociągnięciach czy brakach w urządzeniach socjalnych.

Rada Zakładowa z zadróżką spoglądała wtedy na budynek mieszkalny, widząc w nim rozwiązanie wszystkich tych mankamentów. Stan ten nie uległ do dnia dzisiejszego poprawie, mimo, że budynek ten po arestowaniu Janiaka został opuszczony przez jego żonę, a klucze oddane Dyrektorowi Naczelnemu Zakładów.

Trudności lokalowe oddziału 1 były niejednokrot-

nie poruszane na ogólnych zebraniach Rad Zakładowych, gdzie ogół wyraźnie akceptował podstawę i stanowisko Rady Zakładowej oddziału Nr 1, sprawa ta była również poruszana wobec Dyrektora Naczelnego

— mimo wszystko bez skutku.

A rezultatem wszystkich tych rozmów jest to, że budynek ter. jak stał, tak stoi i aż razi swą pustką. Kiedy to się wreszcie skończy!

Ponad 20 milionów złotych

wpłynęło na rzecz Pomocy Zimowej

Wpływy na rzecz Akcji Pomocy Zimowej w woj. łódzkim wyniosły za okres od 1 października ub. r. do 15 stycznia b. r. ponad 20 milionów złotych.

W okresie tym korzystano z 43 kuchni powszechnych, 16 tysięcy osób dorosłych i 11 tysięcy dzieci.

Wojewódzki Komitet Pomocy Zimowej w Łodzi oraz komitety miejskie i powiatowe udzieliły szeregu

zapomóg indywidualnych. M. in. wydano 11 tysięcy kg. suchego prowiantu, 2 tysiące sztuk odzieży, 300 par obuwia, 50 metrów przeszlizowanych drzewa opałowe go i 150 ton węgla. Zapomóg dorącznych w gotówce udzielono 500 osobom.

Ponadto w okresie świąt wydano podopiecznym 11 tys. 600 paczek z żywnością i odzieżą.

Akcja „H” w powiecie rawskim Narada wójtów i sołtysów

W sali kina w Rawie Mazowieckiej odbyła się konferencja wójtów, sołtysów, przewodniczących Gminnych Rad Narodowych i członków Powiatowej Rady Narodowej powiatu rawskiego. Konferencja była poświęcona akcji „H”.

Referat o znaczeniu, jakie ma dla Państwa akcja „H” wygłosił tow. Kujda, sekretarz Powiatowego Komitetu PZPR, wskazując, iż akcja „H” leży w interesie rolnika — hodowcy i robotnika — robotnika konsumenta.

Mówcy z terenu, w dyskusji stwierdzili, że dzień 21. I. 1949 r. był dniem przelomowym w rolnictwie. Akcja „H” jest akcją korzystną dla rolnika, jest akcją, jakiej jeszcze na wsi nie było.

Inni mówcy zwrócili uwagę na to, by komisje powołane do wyceniania sztuk, składały się z ludzi pracy, z gospodarzy wiejskich itd.

Stwierdzono iż rolnicy powiatu rawskiego nie do cenią pasz zielonych.

Dyskusję podsumował tow. Kujda nakreślając najbliższe zadania:

Dotrzeć do najbardziej odległej chaty wieśniaczej z wiadomością, jakie korzyści może osiągnąć rolnik, zajmując się hodowlą.

Punkty skupu mają działać sprawnie. Rolnik nie może czekać ze sprzedażą swej sztuki, ani na pieniądze za nią.

Na każdej gminie uruchomić punkt weterynaryjno-lecniczy.

W konferencji wzięło udział około 400 osób. (Md)

Kurs szkoleniowy

dla pracowników aparatu pełnomocnika do spraw podatku gruntowego

W świetlicy Powiatowego Inspektoratu Oświaty Rolniczej w Opocznie rozpoczął się trzydniowy kurs szkoleniowy aparatu Powiatowego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego, gminnych delegatów społecznych i referatów podatkowych zarządów gmin wiejskich i miejskich powiatu opoczyńskiego.

W 24 godzinach wykładowych słuchacze przyswoją sobie zagadnienia społeczno-gospodarcze wsi, podstawowe wiadomości o ZSRR, zarys ustawodawstwa Polski odrodzonej, zasady wymiaru i poboru oraz nadzoru nad wymiarem i poborem podatku gruntowego (zobowiązanie podatkowe, postępowanie po-

datkowe, administracyjne postępowanie egzekucyjne),

ustawodawstwo o obowiązku społecznego oszczędzania, statystykę i sprawozdawczość.

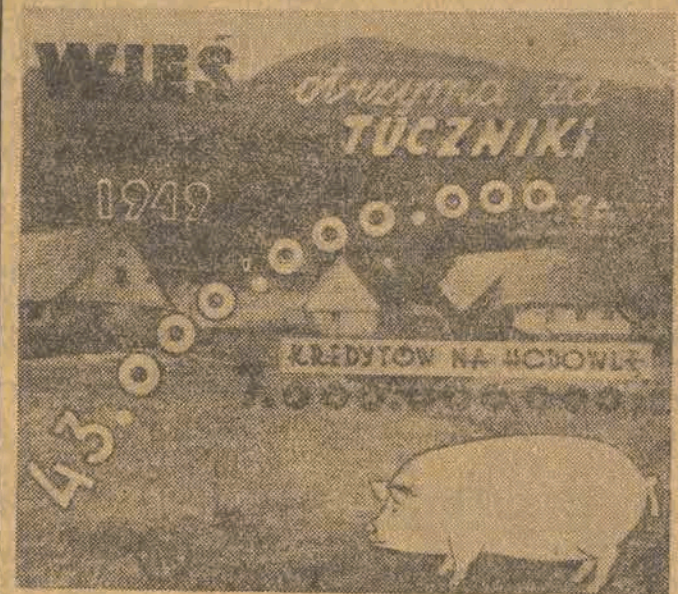
Po przeprowadzeniu kursu odbędą się egzaminy przy współdziałaniu przedstawiciela Wojewódzkiego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego. (W)

Przemysłowcy do obozu pracy

Specjalnym typem szkolenia są ci, którzy czerpią zyski z przemysłu. Kupują oni słoninę i inne tłuszcze i sprze-dają je następnie w pociągach tranzytowych, biorąc naturalnie odpowiednio wysokie ceny. Nie jest ich jednak dużo i działają w mniej lub więcej zorganizowanych grupach.

Jedną z takich grup, działającą w okręgu Kutna, wykryła ostatnio Wojewódzka Delegatura Komisji Specjalnej. Podczas kontroli zatrzymanych zostało na trasie kilkunastu osobników, przy których znaleziono pewne ilości słoniny. I tu bez względu na ilość wymycanego tłuszczu kary będą surowe.

Skierowano do obozu dwóch z nich: Jerzego Wołoskiego i Wiesława Sucheckiego obydwu z Warszawy.

Za 1.125.000 tuczniaków, jakie zgodnie z planem zostaną zakontraktowane, wieś otrzyma 43 miliardy zł. Zaliczki na dostawy kontraktowane osiągną 7 miliardów zł., jest to bezprocentowy kredyt krótkoterminowy, który chłopcy mogą zużyć na swoje potrzeby.

Obok akcji kontraktowania prowadzony będzie skup żywca niekontraktowanego, za który wieś otrzyma nie mniejsze sumy.

Akcja „H” to wielka kampania o dobrobyt wsi.

CENNIK OGŁOSZEŃ w dzienniku „GŁOS ROBOTNICZY”		
Za jednostkę obliczeniową dla ogłoszeń wymiarowych przyjęto 1 mm przez szerokość 1 łamu (szpalty). W tekście i za tekstem — 6 lamów po 45 mm.		
Ogłoszenia drobne liczy się za słowo.		
Wielkość ogłoszeń	Za tekstem	Nektrologi Drobne
od 1 do 100 mm	70	70 30 zł.
od 101 do 200 mm	110	110
od 201 do 300 mm	160	160
powyżej 300 mm	200	200

GŁOS ROBOTNICZY
organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje: Kolegium Redakcyjne. Wydawca: RSW „Prasa”.

Druk: Zakłady Graficzne R. S. W. „Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 208-42.

Telefony:
Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. nac.: 219-05
Sekretarz odpowiedzialny: 218-23
Sekretariat ogólny: 223-29
Dział partyjny: 223-29; 254-25 wewn. 10

Dział korespondentów robotniczych i chłopów oraz redaktorów gazet ściennej: 218-42
Dział muśceji: 218-11
Dział miejski i sport: 254-21 wewn. 8 i 11
Dział ekonomiczny: 223-29
Dział rolny: wewn. 9 — 254-21
Redakcja nocna: 173-31; 156-81
Koleportaz: 223-22
Administracja: 260-42
Dział ogłoszeń: 111-50

RADIO

Program na PIĄTEK 18 lutego 1949 roku.
11.40 Audycja szkolna dla klas młodszych. 11.57 Sygnał czasu i Hejnał. 12.04 Wiadomości południowe. 12.20 Muzyka popularna. 12.30 Audycja dla wsi. 13.00 PRZERWA. 14.30 (Ł) Na marginesie dzisiejszej prasy. 14.40 (Ł) Muzyka obładowa (płyty). 15.00 (Ł) Wiadomości sportowe. 15.05 (Ł) Komunikaty. 15.10 (Ł) Tańce stylizowane (płyty). 15.30 Koncert Muzyki Radzieckiej. 16.00 DZIENNIK. 16.30 Skrzynka ogólna. 16.40 Poemat Lesława Bartelskiego o przodownika pracy w murarstwie. 16.55 „Ciekawostki literackie”. 17.00 Koncert dla przedowników pracy.

17.45 „O zawodzie murarza” — pogadanka z cyklu: Poradnictwo zawodowe”. 18.00 Koncert rozrywkowy. 18.35 „Stare i nowe” 15 odc. powieści L. Rudnickiego. 19.00 „Służba Polsce” — audycja słowno-muzyczna. 19.15 Koncert symfoniczny w wyk. Orkiestry Filharmonii Warszawskiej. 20.00 DZIENNIK. 20.45 „Od melodii do melodii” — Gra Sekstet Polskiego Radia. 21.15 (Ł) Muzyka z płyt. 21.30 Koncert Orkiestry Tanecznej Vlach. Transmisja z Pragi Czeskiej. 22.30 Muzyka rozrywkowa. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna. 23.50 Program na dzień następnny. 24.00 Zakochanie audycji i Hymn

SPORT SPORT SPORT

ABC sportowca

Chcąc przyjść z pomocą tym, którzy doceniając znaczenie codziennej gimnastyki chcieliby systematycznie ćwiczyć, zamieszczamy dziś kilka wskazówek służących do stworzenia najlepszych warunków do uprawiania codziennej gimnastyki.

1. Przed gimnastyką przewietrz pokój, a jeszcze lepiej, jeśli to możliwe, ćwiczyć przy otwartych oknach.
2. Ćwiczyć należy w spodniach gimnastycznych lub w kostiumie kąpielowym, w dni chłodne we flanelowej bluzie i spodniach.
3. Ćwiczyć należy miękko, luźno, swobodnie i bez napięcia mięśni. Nie należy także wstrzymać oddechu w czasie wykonywania ćwiczeń.
4. Tempo, tj. szybkość wykonywania ćwiczeń, powinno być dostosowane do wieku, sprawności i stopnia opanowania ćwiczeń przez gimnastykującego się. Na początku lepiej wykonywać każde ćwiczenie wolniej, ale zato dokładniej.
5. Program ćwiczeń należy sobie przed gimnastyką dołożyć przeczytać i zrozumieć go. W czasie ćwiczeń program można położyć na widocznym miejscu, tak żeby korzystanie z niego nie stwarzało przerwy między jednym a drugim ćwiczeniem.
6. Po gimnastyce należy obmyć całe ciało wodą z mydłem i wytrzeć do sucha najlepiej szorstkim ręcznikiem.
7. Jeden program gimnastyki należy przerobić 5-8 razy. Będziemy podawali co tydzień nowy program.
8. Gimnastykę należy ćwiczyć rano przed wyjściem do pracy, ale jeśli to jest niemożliwe, to można ćwiczyć i w innych porach dnia.

Obiecująca latorość

W wadze muszej duże nadzieje rokuje lodzianin Kargier (z prawej) i Soczewiński

W wadze koguciej barwy Polski w niedługim czasie może będzie reprezentował Czajkowski (z lewej), który niedawno pokonał Brzóske

W wadze piórkowej doskonale zapowiada się Wytyk (z lewej), który na rozkładzie ma już samego Antkiewicza

W wadze piórkowej Kruza i Matloch nie powinni dać się szybko zdetronezować

Jak będą wyglądały Łagiewniki w 1950 r.?

Gdy dopiszą warunki śnieżne będziemy tam mogli zażywać w pełni sportów zimowych. - W 1955 roku Łódź może otrzymać sztuczne lodowisko!

Tak jak Zakopane stało się stolicą sportów zimowych, w Polsce, tak Łagiewniki stają się wkrótce reprezentacyjnym terenem sportów zimowych w Łodzi.

Już na przyszły rok, gdy dopiszą warunki śnieżne, łodzianie Mumio będą wędrować z deskami do Łagiewnik używając rozkoszy sportów zimowych.

Na przyszły rok w Łagiewnikach będziemy mieli już przetarta szlaki, wybudowana zostanie mała skocznia (15 metrowa) i tor saneczkowy. W 1954 - 55 roku powstanie tu jeszcze dom wypoczynkowy.

Od przystanku tramwajowego do terenów narciarskich będzie tylko półtora kilometra. Każdy więc będzie mógł przywiązać deski i przebyć tę odległość z łatwością.

W NASZYCH PARKACH POWSTANĄ TORY SANECZKOWE

Nie tylko jednak w Łagiewnikach będziemy mogli zażywać rozkoszy zimy. Zarząd Miejski przewiduje bowiem budowę torów saneczkowych na terenach naszych parków. Tor taki posiadać będzie park w Julianowie, w Rudzie Fabiańskiej i w Parku Ludowym przy ul. 11 Listopada, za torami kolejowym.

Dla sportu wycieczkowego Zarząd Miejski przygotowuje już prawdziwą „bombę” w postaci... no, zgadnijcie jakiej?

ŁÓDŹ OTRZYMA SZTUCZNE LODOWISKO

Wprowadzić ten rewelacyjny dla nas projekt Zarząd Miejski wymagać będzie musiał między innymi zatwierdzenia przez ZUP, ale miejmy nadzieję, że wszystko pójdzie gładko i w roku 1955 będziemy chodzili na mecze hokejowe do hali w parku Poniatowskiego.

„LEPIEJ PÓZNO, NIŻ WCAŁE”

Endowa sztucznego lodowiska

Zbliża się wiosna Pomyślcie o turystyce kolarskiej i obeszlicie jak najliczniej kurs dla jej przodowników

Zarząd ŁOKol. organizuje w marcu rb. wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Kultury Fizycznej kurs przodowników turystyki kolarskiej.

Kurs ten ma charakter dochodzący i rozpocznie się definitywnie 8 marca rb. Wykłady, które odbywać się będą w godzinach wieczornych od 18.30 do 21.00, obejmować będą 20 godzin lekcyjnych i 6-cio godz. wycieczkę instrukcyjną w terenie, która zorganizowana będzie po zakończeniu kursu teoretycznego.

Wykłady odbywać się będą 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartki i soboty w sali konferencyjnej Wojewódzkiego Urzędu Kultury Fizycznej, ulica Skłodowskiej-Curie 28.

Przewidziana jest w latach nie tak odległych. Rozpoczęła by się już w roku 1952, a ukończona gdzieś w 1955 a może i wcześniej. Budowa sztucznego lodowiska nie jest sprawą prostą.

Jutro w sali YMCA rozpoczynają się

XIV Mistrzostwa Polski w siatkówce kobiet startują: AZS i SKS (Warszawa), Grom (Gdynia) i Chemia (Łódź)

Łódź w dniach 19 i 20 bm. będzie oglądała Mistrzostwa Polski w piłce siatkowej drużyn kobiecych. Będą to IV-le po wojnie, a XIV-le z kolei Mistrzostwa.

Rok 1929	— mistrz	AZS (W-wa)	— wicemistrz	WKS (Łódź)
" 1930	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1931	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1932	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1933	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1934	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1935-36	"	AZS (W-wa)	"	AZS (Łwów)
" 1937	"	HKS (Łódź)	"	AZS (W-wa)
" 1938	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)
" 1939	"	AZS (W-wa)	"	HKS-Znicz (Łódź)
" 1946	"	Warfa (Pozn)	"	AZS (W-wa)
" 1947	"	AZS (W-wa)	"	Wisła (Krak.)
" 1948	"	AZS (W-wa)	"	HKS (Łódź)

Jak z tego zestawienia wynika, Łódź tylko raz jeden posiadała tytuł mistrzowski, zdobyty przez Harcerski Klub Sportowy. 9 razy dzierżył HKS wicemistrzostwo.

Należy przy tym dodać, że HKS zdobył Mistrzostwo Polski

Prawdopodobnie musielibyśmy sprowadzać specjalne urządzenia z zagranicy więc nie dziwny, się że roboty przy nim są rozłożone aż na lat cztery. Na peczęcie przypominajmy sobie stare przysłowie: „lepiej późno, niż wcale”.

WIĘCEJ PORADNI SPORTOWYCH

Troską Zarządu Miejskiego jest, aby w Łodzi powstało jak najwięcej poradni sportowych. Przez poradnie sportowe będą przechodzili wszyscy nasi sportowcy.

Poradnie, jak się dowiadujemy, będą między innymi przeprowadzały badania psychologiczne i zalecały odpowiednie rodzaje sportów młodym adeptom.

Na zakończenie warto dodać że tego rodzaju poradnię założono już w szpitalu wojskowym w Łodzi, z której mogą korzystać również nasi sportowcy. Poradnia ta stanie się niewątpliwie wzorem dla innych, które w nie dalekiej przyszłości otrzyma

Łódź.

dużyny w Polsce. O ile dodamy do tego, że w finale odbywają się spotkania 5-cio setowe, to możemy zaryzykować twierdzenie, że o ostatecznym zwycięstwie będzie decydowało nie tylko wykształcenie techniczne, ale przede wszystkim kondycja.

Spotkania odbędą się w sali Polskiej YMCA przy ul. Traugutta 3 w następnej kolejności:

- Sobota 19 lutego: godz. 17-18 SKS (W-wa) — AZS (W-wa)
- godz. 18-19 Chemia (Łódź) — Grom (Gdynia)
- Niedziela, 20 lutego: godz. 10-11 SKS (W-wa) — Grom (Gdynia)
- godz. 11-12 AZS (W-wa) — Chemia (Łódź)
- godz. 17-18 AZS (W-wa) — Grom (Gdynia)
- godz. 18-19 SKS (W-wa) — Chemia (Łódź)

Co przyniesie pojedynek Beiga Reiffa ze Szwedem Ahldenem?

NOWY JORK, (obsł. wł.) Przechodzący obecnie w Nowym Jorku czolowi lekkoatleci europejscy wezmą udział w rozpoczynających się w sobotę lekkoatletycznych mistrzostwach USA, które rozegrane zostaną w hall Madison Square Garden, Francuz, Marcel Hansenne, jest jedynym Europejczykiem, startującym w biegu na 1000 jardów i jest uważany powszechnie za pewnego faworyta tej konkurencji.

Pływacy odwołują Mistrzostwa Okręgu

Dowiadujemy się, że Łódzki Okr. Związek Pływacki z uwagi na odbywające się w tym samym czasie mistrzostwa Polski w piłce siatkowej drużyn kobiecych, tj. w sobotę i niedzielę, dnia 19 i 20 lutego br. odwołał wyznaczone Mistrzostwa Okręgowe.

Posunięcie pływaków zasługuje na uznanie, gdyż tylko tak rozumiana współpraca Związków Sportowych może zapewnić powodzenie każdej imprezy sportowej.

Ligowcy Krakowa rozpoczynają już sezon

KRAKÓW (obsł. wł.) Obie drużyny krakowskie, t. j. mistrz i wicemistrz Ligi, rozpoczynają sezon spotkaniami kolarskimi z towarzyszącymi w najbliższą niedzielę. „Wisła” wyjeżdża do Kielc, gdzie zmierzy się z tamtejszą „Gwardią” (dawniej „Partyzant”). Krakowianie wyjeżdżą w najlepszym składzie, jedynie bez Cisowskiego (powołanego na obóz przed wyjazd dem hokeistów do Moskwy), którego zastąpi Rupa.

„Cracovia” rozegra pierwszy mecz na własnym boisku ZKS „Płaszowianka”. W barwach „Cracovii” debiutować będzie nowopozyskany z wrocławskiej „Gwardii” prawoskrzydłowy Palonek.

Clyde spojrzął na nich podejrzliwym wzrokiem, lecz domyślił się od razu, że są to tylko chłopcy miejscowi albo przewodnicy, nie mający zamiaru wcale go ścigać. Okazał zupełnie spokój i będzie dla nich uprzejmy, niech nie podejrzewają, że mają przed sobą zabójcę.

Jednak niewątpliwie zapamiętała sobie, że szedł przez las jakiś nieznanu tu człowiek o tak późnej godzinie, z walizką w ręku. Tak, trzeba śpieszyć się, śpieszyć, aby jak najprędzej minąć te strony.

Minęło już dużo czasu. Żółtawa, chorobliwa bladeść zaczęła przenikać leśne gąszcze, takie tajemnicze o świcie. Clyde doszedł nareszcie do Three Mile Bay, małego miasteczka, składającego się z niewielkich domków i dworców, gnieźdzących się na najbardziej na północ wysuniętym krańcu jeziora Indian Chain. O ile mógł dojrzeć z zakretnu drogi, świeciły się tu i ówdzie światła w sklepach, w domach. Palily się latarnie uliczne. Wszystkie jakby zamglone, jakby pogrzebione...

Clyde wiedział, że w tym ubraniu, o tej porze, z walizką w ręku, nie może wejść teraz do miasta. Wszyscy zwrócą na niego uwagę, wzbudzi podejrzliwość. Zatrzyma się gdzieś w jakich krzakach, poczeka co najmniej do wpół do dziewiątej i zmieni nieco swój wygląd.

Znalazł odpowiednią kepe świerków, ukrył się między nimi, a mając przed sobą wieżę z zegarem, czekał aż zbliży się oczekiwana godzina.

— Czy jednak roztropnie to robię? — rozmyślał przy tym. — A może już tam czeka kto na mnie? Może ci trzech ludzi, którzy mnie widzieli? a może policja już zawiadomiona? Po namyśle zdecydował, że musi albo iść dalej, kryć się po lasach i tylko w nocy wychodzić, albo teraz ominąć miasteczko, a wsiaść od razu na statek, a wtedy za jaka godzi-

ne, najwyżej półtorej będzie już w Cranstonów. Pieszko przy szedby dopiero jutro. Ale czy to będzie dobrze?... Czy bezpiecznie?...

Bertinie i Sondrze obiecał, że będzie u nich we wtorek... A dziś już piątek! Jutro może wypadek stać się głośny, będą o tym pisali, jego rysopis zostanie wszędzie rozszlany, dzisiaj zaś chyba mu nic nie grozi? Czy to możliwe, żeby znalazłono już Roberta?

Tak, tak, lepiej ruszać się. Któż go tutaj znać może, ktoś będzie z nim porównywał rysopis Carla Grahama albo Clifforda Goldena? Iść, iść jak najprędzej, zanim rzecz stanie się głośna... Tak... tak!

Zegar wskazywał zaledwie dziesięć po ósmej, gdy ostatecznie zdecydował się na ten plan, lecz serce mu biło mocno, gdy wychodził z kępki świerków.

Droga kończyła się przy przystani, skąd miał akurat zaraz odejść statek do Sharon. Obejrzał się dokoła i zobaczył, że do przystani zbliża się omnibus z Racquette. Doskonale! Jeżeli spotka na statku jakiego znajomego, może powiedzieć, że przyjechał dopiero co z Racquette, gdzie Sondra i Bertina miały wiele znajomych. A jeżeliby właśnie był kto stamtąd, to powie, że tu, w Sharon, był u swoich znajomych przez parę dni. Poda jakąkolwiek nazwę willi albo zmyśli jaką.

Wsiadł więc na statek i szczęśliwie dojechał do Sharon nie zwróciwszy, jak mu się zdawało, niczyjej uwagi. Widział, że jedenastu pasażerów nie patrzyło wcale na niego, jedna tylko młoda wiejska dziewczyna w niebieskiej sukience i słomkowym kapeluszu przyglądała mu się ciekawie.

Choć wzrok jej wyrażał tylko zachwyt niesłychany, Clyde jednak cofnął się na tył statku, podczas gdy wszyscy pasażerowie woleli przesiadywać na przodzie.

Teodor Dreiser 40

Tragedia Amerykańska

Nad głową świeca gwiazdy, tak łagodnie, tak jasno, jak w Pine Point, gdzie jest Sondra...

Gdyby go ona widziała teraz, uciekającego po zabiciu Roberty... gdyby widziała jego kapelusz, pływający po jeziorze... Gdyby... ach!... mogła słyszeć ostatni krzyk Roberty! To okropnie! on nigdy, nigdy nie będzie mógł jej powie-

dzieć, że dla niej, dla jej urody, dla jej miłości i dla tego wszystkiego, co się z jej osobą łączy, zdolny był... zdolny był... no, tak wykonać zamach... zabić dziewczynę, która kiedyś kochał. Zostanie w nim na zawsze ta myśl... ta myśl. Nigdy nie otrząśnie się z tego... nigdy... nigdy!

Dawniej nigdy nie myślał w ten sposób... To przecież straszne, naprawdę straszne... Było już około jedenastej (nie wiedział dokładnie, gdyż zegarek zamókł mu w wodzie), gdy dotarli do drogi i szedł nią parę mil. Nagle, znielacka, wysunęło się z lasu trzech ludzi. Pierwsza jego myśl była, że są wysłani na jego poszukiwanie. Ktoś musiał widzieć, jak uderzył Robertę!

Zimny pot na czole! Odrętwienie! Chłopiec niosący latarnię podniósł ją w górę, oświetlając jego twarz. Myśl nagle, przerażająca, że zapewne pozostawił jakiś ślad, po którym od razu do niego trafili...

Odskokzył. Tak, to są ludzie ścigający go. Jeden z tych przechodniów, rozmieszony takim tchórzostwem, zawołał: — E! panie obcy! — i wtedy chłopak bez żadnej ubocznej myśli, podniósł latarnię do góry.